

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

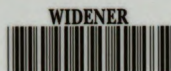
We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Sc 2 n
6384
III

HN TEJR O

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

I

SORØ AKADEMIS LÆRDE SKOLE

I JUNI OG JULI 1887.

-
- Indhold: 1. Fortegnelse over en Samling Holbergiana, skænket til Sorø Akademis Bibliothek af Justitsraad F. S. Bang, R. af D. og Dbm. Meddelt ved J. H. Bang.
2. Efterretninger om Skolen og Opdragelsesanstalten af Rektor.
-

SORØ.

F. HAÜSERS BOGTRYKKERI.

17 / Scan 6384,111

Harvard College
Library

FROM THE FUND IN MEMORY OF

Henry Wadsworth Longfellow

BEQUEATHED BY HIS DAUGHTER

Alice M. Longfellow

MDCCCXXIX

INDBYDELSESSKRIFT

TIL

AFGANGS- OG AARSPRØVERNE

I

SORØ AKADEMIS LÆRDE SKOLE

I JUNI OG JULI 1887.

- Indhold: 1. Fortegnelse over en Samling Holbergiana, skænket til Sorø Akademis Bibliothek af Justitsraad F. S. Bang, R. af D. og Dbm. Meddelt ved J. H. Bang.
2. Efterretninger om Skolen og Opdragelsesanstalten af Rektor.
-

SORØ.

F. HAÜSERS BOGTRYKKERI

Fortegnelsen over Bibliothekets Holbergiana Samling, som findes i Skolens Program for Aaret 1872, trykkes her paany, da Beholdningen er sluppen op og det i længere Tid ikke har været muligt at tilfredsstille Efterspørgselen efter samme. Med næste Aars Program vil følge et Tillæg, indeholdende Samlingens Forøgelse siden 1872.

Fortegnelse
over
en Samling Holbergiana,
skænket til Sorø Akademis Bibliothek

af
Justitsraad **F. S. Bang**, R. af D. og Dbm.

Meddelt ved

J. H. Bang.

1872.

(Optrykt 1887).

Scan 6384.111

└

Om Justitsraad F. S. Bangs Gave af Holbergiana til Sorø Akademis Bibliothek.

I September f. A. modtog Rektoren følgende Skrivelse:

Det har i mange Aar været min Plan at samle Alt, hvad der angik vor udødelige Holberg, nemlig alle hans danske og latinske Skrifter i de forskjellige Udgaver, tilligmed alle Oversættelser i fremmede Sprog, Bedømmelser af hans Arbejder, Portraiter og Illustrationer til hans Værker etc., for derefter — eller efter min Død — at overgive denne Skat til et af vore offentlige Bibliotheker.

Efter en Samtale, jeg havde med Boghandler Lyngø for et Par Maaneder siden, har jeg nu taget en anden Beslutning, som jeg haaber vil vinde Deres Bifald og Paaskjønnelse, idet jeg herved overgiver hele Samlingen til Sorø Akademis Bibliothek med Anmodning til Dem Hr. Professor, at Samlingen maa blive opstillet i Bibliotheket aldeles for sig selv, som et Æresminde om Akademiets berømmelige Stifter, som jeg haaber tillige til Gavn og Glæde for alle denne Mesters varme Beundrere, saa tror jeg — har jeg ikke arbejdet eller samlet forgjæves.

Jeg kan ikke nægte at det allene var under den udtrykkelige Betingelse, at Samlingen heel og holden skulde bevares, at Boghandler Lyngø har overladt mig sin Deel af disse Holbergiana, som ere af en uskatteilig Værd, hvorom De om kort Tid vil kunne overtøye Dem.

Med Høiagtelse

Deres ærbødige

F. S. Bang.

Kbhvn. 12. Septb. 1871.

Det attraaede Tilsagn har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet meddelt i følgende Skrivelse:

Foranlediget ved Hr. Professorens Indberetning i behagelig Skrivelse af 26. Sept. f. A. om den af Justitsraad F. S. Bang til Sorø Akademis Bibliothek skjenkede Samling af Holbergiana, undlader Ministeriet ikke at tilmelde Dem, at Man, ved at takke Justitsraad Bang for den betydelige og interessante Gave, har givet ham Tilsagn om, at Gaven ingensinde skal skilles ad, men opstilles i Bibliotheket aldeles for sig selv, idet man anmoder Dem om i saa Henseende at meddele Bibliothekaren det Fornødne og drage Omsorg for, at den fornødne Tilførsel herom med Paaberaabelse af nærværende Skrivelse foretages i Bogfortegnelsen til fremtidig Efterlevelse.

Kjøbenhavn den 7de Marts 1872.

C. Hall.

Schwartzkopf.

Til Rektor for Sorø lærde Skole
og Opdragelsesanstalt.

I September modtoges Samlingen, hvormed fulgte en Seddelkatalog, efter hvilken den i Følge Giverens Ønske blev opstillet i 3 Glasskabe, som bleve anbragte paa Bibliothekets østlige Ende mellem de Skabe, hvori Manuscriptsamlingen opbevares.

Ligesom Giveren vedbliver at forøge sin Gave med hvad han efterhaanden kan overkomme af manglende Holbergiana, saaledes har ogsaa Hr. Boghandler Lyngø tilsagt os det samme, og allerede skænket Samlingen værdifulde Bidrag.

For det Tilfælde at andre Yndere af den holbergske Muse maatte være i Besiddelse af Holbergiana, som fattes i denne Samling, og ville overlade os samme, da tør jeg forsikre, at ethvert Bidrag af den Art, være sig nok saa ubetydeligt, med Tak vil blive modtaget og indlemmet i Samlingen.

I følgende Fortegnelse, hvori kun de ældste og sjæld-

nere Udgavers Titler ere givne udførligere, har jeg blandt andre benyttet mig af følgende Forkortelser: (a. U.) betegner, at Alt er trykt med Uncialer; (std. U.) at største Delen er med Uncialer. Rød Tryk har jeg antydnet ved at sætte Ordene mellem Gaaseøjne „ “ i omvendt Orden.

Sorø i Maj 1872.

J. H. Bang.

A.

Ludvig Holbergs udvalgte Skrifter. Udgivne ved R. L. Rahbet, Professor. 1-21. Kbh. 1804—1814.
Udvalgte Skrifter af Ludvig Holberg. Ved R. Lassen. 1-2 Hefte. Udgivet af Samfundet for Folkeoplysningens Fremme. Kristiania. 1860—62.

B.

En Sandfærdig | Ny Wiise | Om | Peder Paars | Som gjorde
en Rejse fra Cal | lundborg til Mar, | Skreven til Ræge-
dom, Trøst og Husva | lelse for alle got Folk, som lide
Paars og | Modgang her i Verden, | Af | Hans Michel-
sen | Borger og Indvaaner i Cal | lundborg, | Med
flionne Anmerkninger neden under | efter den ny
Maade, | siunges efter den Melodie: | Arma virumque
cano &c. | Eller som den gamle Østerlandste Wiise |
"Avδρα πολ' ἐννεπε Μῆσα &c. | Klinger vel til alle-
slags Instrumenter, især | til Hædebræt eller Lire. |
Trykt i dette Mar.

Fortalen 2 Blade uden Pagina, med Signatur a. 1ste
Bog 77 Pagina med Signatur A—G (7).

Den berømmelige | Peder Paarses | Histories | Anden Bog, |
Med samme Just Justsens | Anmerkninger, | Trykt
fort efter den Første Part.

Uden Pagina, men med Custoder og Signatur A 2—
G (7).

Den berømmelige | Peder Baarses | Histories | Trede Bog |
Med samme Just Justesens | Sprænglærde Anmærnin-
ger, Og | En dobbelt Fortale. | Trykt kort efter den
anden Part.

Uden Pagina, men med Custoder og Signatur A—F
(2), hvoraf Fortalerne A—B 4.

En Sandfærdig | Ny Wiise | Om Peder Baars | Som gjorde
en Rejse fra Cal | lundborg til Mars, | Streben til Læge-
dom, Trøst og Husva | lelse for alle got Folt, som libe
Baars og | Modgang her i Verden. | Af | Hans Mit-
telsen, | Borger og Indvaaner i Callundborg, | Med
flionne Anmerkninger neden un | der efter den ny Maade, |
(Siunges osv. Hæftebræt osv.).

Statsmøen Dorotheas Portræt. Fortalen 2 Blade uden
Pagina, men med Custoder og Signatur a. 1ste Bog.
Pag. 1-77. Sig. A—G (7).

Den berømmelige | Peder Baarses | Histories | Anden Bog, |
Med samme Just Justesens | Anmerkninger, | Og en |
Apologetisk Fortale. | Trykt kort efter den første Part.
Uden Pagina, men med Custoder og Signatur B 2—
F (7).

Den berømmelige | Peder Baarses | Histories | Trede Bog, |
Med samme Just Justesens | Sprænglærde Anmærtnin-
g-r, | Og | En dobbelt Fortale. | Trykt kort efter den
anden Part.

Uden Pagina, men med Custoder og Signatur A—F (7),
hvoraf Fortalerne A—B 4.

Den berømmelige | Peder Baarses | Histories | Fjerde
Bog, | Med samme Just Justesens | sprænglærde An-
mærkninger, | Forbedret med et Tillæg til den Fjerde
Bog, | som er ganske nyt. | Trykt kort efter den tredje
Part.

2 Blade Fortale, uden Pagina, med Signatur α , α 2, dernæst nyt Titelblad som ovenfor (med Udeladelse af Forbedret—nyt). Fjerde Bog. Signatur $\mathcal{A}$ 2— $\mathcal{F}$. Pagina 3—82.

En Sandfærdig | Ny Witse | Om | Peder Paars | Som gjorde
en Rejse fra Cal | lundborg til Mars, | Skreven til Læge-
dom, Trøst og Husva | lelse for alle got Folt, som lide
Paars og | Mødgang her i Verden, | Af | Hans Mit-
telsen | Borger og Indvaaner i Cal | lundborg, | Med
flønne Anmerkninger neden un | der efter den ny Maade
(Siunge osv. som i forrige Udgave).

Statsmøen Dorotheas Portræt og 12 Træsnit. Ligner
ellers meget forrige Udgave, men foruden Callundborg for
Callunddorg paa Titelbladet, er Fortalen trykt med større
Typer. I Texten staar Pag. 5 for 2. 1ste Bog 1—77
Signatur $\mathcal{A}$ — $\mathcal{G}$ (7).

Anden Bog som foregaaende Udgave.

Tredie Bog. Titelblad som forrige Udgave med Und-
tagelse af at „Just Justesens“ her er trykt med gothiske Bog-
staver. De to Pagina, som i forrige Udgave staa i fjerde
Bog efter første Titelblad med Signatur α og α 2 findes
her i tredie Bogs Slutning Sig. $\mathcal{F}$. 3. (4).

Den berømmelige | Peder Paarses | Histories | Fierde Bog |
Med samme Just Justesens | sprænglærde Anmærknin-
ger, | Forbedret med et Tillæg til den Fierde | Bog,
som er gandste nyt. |

Med Kongl. Allernaadigst Privilegio. | Trykt fort
efter den tredie Part.

76 Pagina, hvoraf Titelblad regnes for Pag. 1 og Pa-
gina først ere trykte fra Side 8. Under Signatur $\mathcal{A}$ 2—3
er trykt hvad der alt fandtes ved tredie Bog Sig. $\mathcal{F}$ 3 (4).

Peder Paars | Poema Heroico-comicum | af | Hans Michelsen | Med tvende Fortæller og Just Justesens | Anmerkninger. | Trede Edition | Forbedret med et Tilleg til den Trede Bog | og med den Fjerde, som er gandske nye. | Nihil est, Antipho, | Qvin male narrando possit Depravariet | Tu id quod boni est Excerptis. | Terent: Phorm: Act: 4. Sc: 4 | Trykt. Åar 1720.

Fortælle og Betænkning 15 Blade. Sig. X 2—8, XX 1—8. Texten (3)—348 Pagina.

Kjøbenhavnske Efterretninger om lærde Sager. Torsdagen den 14de Januar 1773. Om Udgaven af Peder Paars ved et Selskab af 1772.

Peder Paars, Et Heroisk-comisk Poema af Ludvig Holberg | udgivet paa nye ved et Selskab. Kjøbenhavn 1772.

Med Kobber af Clemens. 4to. Hoslagt Subscriptions-Plan til en nye Edition af Peder Paars.

Peder Paars, Et Heroisk-comisk Poema af Ludvig Holberg. Udgivet ved et Selskab med Vignetter og Kobber. Andet Oplag. Kjøbenhavn 1794. Trykt paa Gyldendals Forlag. 4to.

Peder Paars et heroiskcomisk Digt af Ludvig Holberg. Paa ny udgivet af K. H. Seidelin. Kjøbenhavn 1798. 1-2. Med Holbergs Portræt stukket af J. F. Clemens. Peder Paars et heroiskcomisk Digt af Ludvig Holberg. Paa ny udgivet af K. H. Seidelin. Kjøbenhavn 1798. Med Kobber. I Haas. sc. 1764.

Peder Paars med 15 Kobber, af Gallerie for danske Classikere. 48—50 Hefte. Udgivet af et Selskab, og redigeret af S. C. Lange. Kbh. 1835.

Peder Paars, comisk Heltedigt af Ludvig Holberg. Udgivet med 100 Træsnit af et Selskab ved S. David-

- sen. Tegningerne af P. C. Klæstrup. Træsnittene af A. Rittendorff. Kjøbenhavn 1843. Stor 8vo, Peder Paars, comist Heltebdt af Ludvig Holberg. Med 100 Illustrationer. Kbh. 1857. Davidsens 2den Udgave. Kochs Forlag. Hoslagt Subscriptions-Indbydelse paa en Pragt-Udgave af Peder Paars. Med 100 Illustrationer. Endvidere Fædrelandet 1857 Nr. 84 og 94 samt Flyveposten 1857 Nr. 85 og 97.
- Holbergs Peder Paars. Udgivet af A. E. Bøye. Kjøbenhavn 1823. 8vo.
- Peder Paars. Et comist Heltebdt af Ludvig Holberg. Udgivet af A. E. Bøye. Andet Dplag. Kjøbenhavn 1832. Et med hvide Blade gennemtrucket Exemplar, helt igjennem forsynet med talrige Oplysninger og Anmærkninger af cand. theol. T. C. Petersen.
- Peder Paars. Et comist Heltebdt af Ludvig Holberg. Udgivet ved A. E. Bøye. Tredie Dplag. Kbh. 1835. 16mo.
- Peder Paars osv. — ved A. E. Bøye. Fjerde med Holbergs Satire Critik over Peder Paars forøgede Dplag. Kbh. 1844. 16mo.
- Peders Paars osv. ved A. E. Bøye. Femte Dplag, Forlagsbureauet i Kbh. 1865. 12mo.
- Ludvig Holbergs Peder Paars, udgivet for det Holbergste Samfund af F. L. Liebenberg. Kbh. 1855. Imp. 8vo.
- Holbergs Peder Paars. Paany udgivet af F. L. Liebenberg. Med sex Tegninger af W. Marstrand. Kbh. 1863. 8vo. Hoslagt Berlingske Tidende 1864 Nr. 22.
- Peter Paars, ein comisches Helbengebicht aus dem Dänischen des Herrn Barons von Holberg ins Deutsche übersetzt von J. A. C. R. D. G. Mit Kupferstichen. Leipzig 1750.

Ludwigs Frelsherrns von Holberg Peter Paars ein tomi-
sches Heldengedicht. Neue, vermehrte und verbesserte
Uebersetzung. Nebst einer Nachricht von dem Leben
und den Schriften des Verfassers. Herausgegeben
von Johan Adolph Scheiben. Mit Kupfern.
Kopenhagen und Leipzig. 1764.

Baron Ludvig Holbergs Poema Heroico-comicum, Angående
Den Berömlige Peder Pårsses Hjerte-Bedrifter, Från
Danstän öfversatt Af E. Z. P. **EDERSDEN**
1750.

Peter Paars in vijftien Boeken door Lodewyk Baron van
Holberg. (Alt Unicialer.) Uit het Hoogduitsch. Te
Dordrecht. 1792. 1-2.

Su Sanferduga og Vidfræga-Historia! af theim stóra Kappa
Petur Paars, sem reisti frá Callundborg til Aars.
Skrifud á Berefjords Handelstad, og utlögd ur Dönsku
— af J. St(effensen). 1809. 4to. Manuskript.

Peter Paars, Canto I. et II. Freely translated from the
Danish. Of Ludvig Holberg. s. l. 1862. Forfatte-
ren J. H. Scharmann i Lausanne.

Jomfru Charlotte Dorothea Biehl vil castrere Holberg. Teg-
net af C. Høyer. 1 Blad. 4to

Oplysninger til Holbergs Peder Paars. Ved G. C. Wer-
lauff. Særskilt Aftryk af „Danst Maanedsskrift“.
Kbh. 1862.

Om en reenstreven Peder Paars af R. L. Rahbek i Danst
Minerva for October Maaned 1815.

Ludvig Holbergs Peder Paars. Et Afsnit af en Holberg-
Bibliographi ved Chr. Bruun. Kbh. 1862. Hos-
lagt Fædrelandet 1862. Nr. 141.

27 Kobbere til Peder Paars. Kbh. 1824. J. F. Clemens
sculp.

Ny og sandfærdig Bise om Peder Paars i Karhuus af Cornelius Svendsen Bager paa Levanger. Trykt i dette Aar. Med 3 Lithografier af W. Pedersen. s. l. et a.

Boråsiade, Poema i Fyra Sångar (af Rudbek). Stockholm 1776. 4to..

Sumalla og Peder Paars paa Anholt, to dramatiske Digtninger af B. Holst. Christiania 1849.

O.

Gans Miffelsens | COMOE | DIER | Sammenstrefne for | Den Danste Stue | Plads. | Anden Tome. (Vignet) Trykt Aar 1724. Indeholder: Den 11. Juni, Barselstuen, Det arabiske Pulver og Mascarade. Uden Pagina med Sign. A—E (3).

COMOEDIER | Sammenstrefne | For | Den Danste | Stueplads | Ved | Gans Gans Miffelsen | Borger og Indvaaner udi | Callundborg | Med | Just Justesens forbedrede Fortælle | 1te Tome | Ilden Edition merkelig forbedret og | saaledes indrettet som Comoedier | nu forestilles. | Trykt Aar 1724. Indeholder: Den politiske Kandestøber, Den Vægelsindede, Jean de France; Jeppe paa Bierget, og Mester Gert Westphaler. Uden Pagina.. De 4 første med Signatur A—D (8). Gert med Signatur A—G (4).

COMOE | DIER | Sammenstrefne | For | Den Danste | Stueplads | Ved | Gans Miffelsen o. s. v., som foranstaaende, men i mindre Format. Titlen paa 2den Tome af dette Phønixbergske Eftertryk er: Gans Miffelsens | COMOE | DIER | Sammenstrefne for | Den Danste Stue | Plads | Anden Tome. (Vignet) Trykt Aar 1725.

Den Danſke | Skue-Plads Deelt | Udi 5. TOMER, |
Førſte Tome | (Vignet) Trykt Aar 1731.

Anden—Femte Tome Trykt 1731; men Den Danſke | Skue-
Plads | Siette TOME | (Vignet) Aar 1753 og Syvende
TOME | (Vignet) Aar 1754.

Den Danſke Skue-Plads Deelt udi 5 Tomer, Førſte Tome:
Kiøbenhavn — trykt paa Forleggerens egen Betøſt-
ning. Uden Aarsangivelse; har tilhørt Peder Tun-
berg 1745. Paa 2den Tome ſtaar „Berleggerens“, men
3die—5te ſom 1ste. (Høpfners 1ste Udgave).

Den Danſke Skue-Plads Deelt Udi 7 Tomer. Kiøben-
havn. Trykt hos Directeuren over Hans Kongel.
Majeſts. og Univ. Bogtrykkerie, J. J. Høpfner,
ſom førſte-Forlægger, og findes hos hannem tilkiøbs.

Den Danſke Skue-Plads, deelt Udi 7 Tomer osv., ſom
forrige Udgave.

L. Holbergs Comedier, udgivne af R. L. Rahbek, Prof.
osv. Kiøbenhavn. 1824—27. 7de Bind udgivet ved
H. E. Boye Kbh. 1832.

Ludvig Holbergs Dramatiſke Skrifter 1—7 med Holbergs
Portrait. Kbh. C. Steens Forlag. 1832. Hoſlagt
Overſigt af det hidtil Paſſerede betræffende osv. Rets-
ſtriden fra Selſkabet for Udgivelsen af Gallerie for
danſke og fremmede Glasſilere, og Fortſættelse af den
forhen leverte Overſigt.

Fem Comœdier af Ludvig Holberg. Med en Skizze af For-
fatterens Characteriſtik og Prolog til den førſte danſke
Comœdie ved Skuepladsens Åbning 1722. C. Steens
Forlag. 1839.

Det Holbergſke Samfund. Indbydelsesskrift fra Skrift-og
Forretnings-Committeen for det Holbergſke Samfund.
Kbh. 27. Jan. 1842.

Comite-Betænkning af Comiteen for det Holbergſke Samfunds fremtidige Organisation og Virksomhed. Kbh. 24. Juni 1844.

Om det Holbergſke Samfund og dets Wiemed. Af Prof. Hohlenberg. (Dansk Ugeskrift Anden Række Nr. 54.)
Fra Liebenberg med første Bind af Holbergs Comœdier. Kbh. Febr. 1847.

Om Fortsættelsen af Ludvig Holbergs Comœdier, udgivne med Anmærkninger osv. af C. Mølbech.

Ludvig Holbergs Comœdier. Udgivne med Anmærkninger under Teksten, Indledninger og Oplysninger til ethvert Lyſtſpil, for det Holbergſke Samfund. Første Bind. Med Holbergs Billede. Kiøbenhavn. 1843.

Til Det Holbergſke Samfunds Medlemmer fra Samfundets Stifter. Kbh. 1844 af C. Mølbech.

F. P. J. Dahl. Til Belysning af Kritiken over „Ludvig Holbergs Comœdier“, udgivne fra det Holbergſke Samfund, første Bind 1843. Kbh. Juni 1844.

Ludvig Holbergs Comœdier, udgivne for det Holbergſke Samfund af F. L. Liebenberg. 1—8. Kbh. 1848—1854. (Vedlagt Fædrelandet 1855 Nr. 275.)

Ludvig Holbergs Portrait, ſtøbt i Staal af Gædersberg, udgivet af det Holbergſke Samfund. Kbh. 1852.

Den danske Stueplads eller Ludvig Holbergs ſamtlige Comœdier i eet Bind. ved A. C. Boye. Kbh. 1843.

Ludvig Holbergs udvalgte Skrifter. Første Bind, indeholdende Forfatterens ſamtlige Comœdier. Udgivet af D. F. Holm. 1ſte—38te Heſte. Forlagt af P. Larsen. Kbh. 1850—52.

Holbergs Comœdier i eet Bind. Efter den liebenbergſke Recenſion paany udgivne ved J. Levin. Kbh. 1861.

Vedlagt norsk Illustreret Nyhedsblad 1862. Nr. 23
og Flyveposten s. A. Nr. 146.

Holbergs Comedier i eet Bind. Efter den liebenbergſke Recenſion paany udgivne ved J. Levin. Med 40 Illustrationer af Wilh. Rosenſtand. Kbh. 1865—67. 1ſte—40de Hefte. Wölbites Forlag.

Holbergs Gallerie. | Forklaring til de af M. L. Nathanson bekostede og udgivne Kobbere til Holbergs Komedier | 1—5. 4to.

Scener af Holbergs Lyſtſpil, lithographerede efter Lorenzens, Edersbergs, Weſtpahls og andre berømte Kunſtneres Originaler. 1—3 Hefte. Kbh. 1843.

Nye-Aars | PROLOGUS | Til | En COMOEDIE | Allerunderdanigſt præſentered | Af | Den heele Danſke Bande | 1723. 4to

Den Danſke | COMOEDIES | Egbegængelſe | Med | TALÆ | Afſkeeds Tale, Foreſtillet | Til allerſidſte Slutning | Af | De Danſke ACTEURS | Den 25 Februaril 1727.

(Vignet) RSDVENSHAN. 1746.

Den politiffe Randeſtøber. Comedie i 5 Acter af Holberg. Kbh. 1856. Flinchs Forlag. Træſnit af P. E. Klæstrup.

Den politiffe Randeſtøber. Kbh. s. a. Trykt hos E. L. Løſer.

Den politiffe Randeſtøber. Med et Billede efter B. Marſtrand. Kbh. 1868.

Den Bægelfindede. Kbh. s. a. E. L. Løſer.

Jeppe paa Bjerget. Førſte Gang udgivet med Træſnit 1842 af Fr. Frølund og Flinch. Træſnittene af P. E. Klæstrup. Kbh. s. a.

Jeppe paa Bjerget. Kbh. 1847. Behrendſ Œnte.

Jeppe paa Bjerget. Kbh. 1856. Behrendſ Œnte.

Jeppe paa Bjerget. Kbh. s. a. E. C. Løser.

Jeppe paa Bjerget. Kgl. Theat. Repert. Nr. 179.

Jeppe paa Bjerget. Med et Billede efter W. Marstrand. Kbh. 1868.

Jeppe på Berget. Komedi i 2 akter. Stockholm 1856 | Med sorte udklippede Dukker og Sætstykker. |

En splinter ny Bise om Jeppe paa Bjerget. Eller en Samtale imellem Jeppe og Nille. Trykt i dette Aar. | I 3 forskjellige Udgaver, af hvilke den ene trykt hos I. R. Thiele. |

Den unge Jeppe paa Bjerget eller den gamle Jeppe's Søn i Comoedien, som disputerer med adskillige store Politici om Samvittighed i disse Tider. Kbh. 1771.

Jeppe paa Bjerget. Skien. 1847.

Barfjeldstuen. Med et Billede efter W. Marstrand. Kbh. 1869.

Gert Westphaler. Ved R. L. Rahbek. Kbh. 1816.

Den politiske Randestøber og Barfjeldstuen. Andet Bind 1ste Hefte af Udvalg af ældre danske Digteres Værker. Ribe 1869.

Jacob von Lihbo. Med et Billede efter W. Marstrand. Kbh. 1870.

Den Stundesløse. Med et Billede efter W. Marstrand, Kbh. 1870.

Barfjeldstuen. Kbh. s. a. E. C. Løser.

Julestuen, udg. af Frølund og Flinck med Træsnit af Klæstrup. Kbh. s. a.

Julestuen. Kbh. s. a. E. C. Løser.

Julestuen. Komedi i een Akt. Skien 1845.

Jacob von Lihbo. Kbh. s. a. E. C. Løser.

Ulysses von Ithacia. Udg. af Frølund og Flinck med Træsnit af Klæstrup. Kbh. s. a.

Henrik og Pernille. Rbh. s. a. E. C. Løser.

Diderich Menschenschret, udg. af Frølund og Flinch med
Træsnit af Klæstrup. Rbh. s. a.

Den pantsatte Bondedreng, udg. af Flinch med Træsnit
af Klæstrup. Rbh. s. a.

Det lyffelige Skibbrud. Rbh. s. a. E. C. Løser.

En Doublet=Scene til 2den Akt af Holbergs lyffelige Skib=
brud. Aftrykt i Commissionstidenden efter Norske
Morgenblad for 7. Apr. 1839.

Erasmus Montanus. Med et Billede efter W. Marstrand.
Rbh. 1869.

Pernilles korte Frøkenstand. Rbh. s. a. E. C. Løser.

Den Stundesløse, udg. af Frølund og Flinch med Træ=
snit af Klæstrup. Rbh. s. a.

Den Stundesløse. Rgl. Theaters Repertoire Nr. 180.

Den Stundesløse. Rbh. s. a. E. C. Løser.

Den honette Ambition. Rbh. s. a. E. C. Løser.

Der Politische Kannengießer. Stuttgart 1869. Er. Nr 58
af Classische Theater-Bibliothek aller Nationen.

Der Politische Kannengießer | Universal-Bibliotek 198. |
Leipzig s. a

Der politische Kannengießer. Aus dem Dänischen übersetzt
von P. J. Willagén. Halle. 1871.

Don Raundo de Colibrados, eller Fattigdom og Hoffærdig=
hed. Comoedie i fem Acter ved Ludvig Holberg. Rbh.
1745. Chr. G. Mengel.

Don Ranudos de Colibrados osv. Rbh. 1745. E. H. Berling.

Don Ranudo de Kolibrados. Rbh. s. a. E. C. Løser.

Epilog til Holbergs Don Ranudo, opført i Bergen. Af Ly=
der Sagen. I den danske Tilskuer Nr. 34 for 1806.

Jule=Stuen og MASQUERADEN. Et Stuespil paa 3 Ac=
ter Sammenstrevet Aar 1724. ANDRE TIL FORLY=

STELSE. Rbh. Findes til Højs hos Hieronymus Christian Paulli. Phænixh. Bogtryckeri. 1724.

To Komedier af Ludvig Holberg. Den politiske Randestøber. Jeppe paa Bjerget. Med 2 Billeder efter W. Marstrand. Rbh. 1868. Nr. 13 af Folkelæsning.

Barselstuen og Erasmus Montanus. Med 2 Billeder efter W. Marstrand. Rbh. 1869. Nr. 22 af Folkelæsning.

Jacob von Lihbo og Den Stundesløse. Med 2 Billeder efter W. Marstrand. Nr. 32 af Folkelæsning.

Le paysan en gage. Arrangé du Danols. Paris 1855.
(Findes i Albert le Roy. Théâtre en l'air.)
(Artaxerxes i russisk Prosa oversat af Andrei Nartof. Petersborg 1764.)

J. H. Paulli's Politiske Randestøber. Paany udgivet ved F. Bækmann. Rbh. 1867.

De politieke Tinnegieter, Blijspel in vijf bedrijven, van Holberg. Nieuwe Vertaling, vrij naar 't Hoogduitsch van Oehlen-chläger. Amsterdam. 1853.

Die politische Wochenstube. Eine Komödie von H. C. Brug. Zürich und Winterthur. 1845.

Holbergs udvalgte Comedier. 1—8. Strengnäs 1827—1833.

Sechs Lust-Spiele. Anfänglich in Dänischer Sprache geschrieben von Herrn Ludwig Holberg. Nitzo ins Deutsche übersetzt von J. G. L. v. A. Hamburg und Leipzig 1743.

Zum zweyten male Sechs Lust-Spiele u. s. w. Copenhagen und Leipzig 1744.

Zum dritten und letzten male Sechs Lust-Spiele u. s. w.
Copenhagen u. Leipzig. 1744.

Sechs Lustspiele. Anfänglich in Dänischer Sprache geschrieben von Herrn. Ludwig Holberg. Aniso ins Deutsche übersezt von J(ohan) G(ottfried) L(ucass). Zweyte Auflage. Copenhagen und Leipzig 1746.

Zum zweyten male Sechs Lust-Spiele u. s. w. von J. H. L. v. A. Zweyte Auflage. Copenhagen und Leipzig. 1748.

Drey Lustspiele. Aus dem Dänischen des Herrn Professor Holbergs übersezt. Copenhagen u. Leipzig 1745.

Die Dänische Schaubühne geschrieben von dem Freyherrn Ludwig von Holberg und nun in die deutsche Sprache übersezt. Kopenhagen u. Leipzig 1—5. | NB. Erster Band Neue u. verbesserte Auflage. 1771. Zweyter Band. Dritte Aufl. Kph. 1778. Dritter B. Kph. 1761. Vierter B. Coph. u. L. Neue Aufl. 1765. Fünfter u. letzter Band. Koph. 1762. |

Holberg's Lustspiele. Uebersetzt von Dehlenschläger. 1—4. Leipzig 1822—23.

Nicolai Fürst. Recension af Holbergs Lustspiele. Uebersetzt von Dehlenschläger. Wiener Jahrbücher der Literatur 1823.

Ludwig Holberg's ausgewählte Komödien. Aus dem Dänischen übertragen von Robert Bruh. 1—4. Hildburgshausen 1868. | Bibliothek ausländischer Klassiker 82. 83. 85. 86. |

Le Theatre Danois par Mr. Louis Holberg. Traduit du Danois Par Mr. G. Fursmann. Tome 1 A Copenhague 1746. (std. U.)

Zes aardige en vermakelyke Blyspeelen, — Door Wylen den Baron Lodewyk Holberg. Te Amsterdam. 1757. (a. U.)

Zes aardige in vermakelyke Blyspeelen. — Tweede Deel 1766 (a. U.)

Zes aardige — Derde Deel — 1766. Vyf aardige — Vierde Deel — 1767. Vyfde Deel. 1768. Zesde en laatste Deel. Te Amsterdam 1768. (std. U.)

Plutus Eller Proceß emellan Fattigdom och Rikebom. En Heroiff Comodie Uti Fem Öppningar. Af Baron Ludv. Holberg. Desfversatt ifrån Danstän. Wästerås 1781. I samme Bind de tre följande. Jeppe Nilsson På Berget. Andra Uplagan. Wästerås 1770. Erasmus Montanus. Andra Uplagan. Wästerås 1778 og Lustspelet Amman. Uti Twenne Öppningar. Andra Uplagan. Wästerås 1781.

Jeppe Nilsson På Berget. Stockholm 1824 og 1828.

Jeppe Nilsson på Berget. Jönköping 1832 og 1848.

Jeppe Nilsson på Berget. Sundswall 1846.

Jeppe Nilsson på Berget. Kalmar 1852.

Jeppe Nilsson på Berget. Norrköping 1851.

Don Ranudo de Colibrados. Jönköping 1840, 1844 og 48.

Valda Lustspel af Holberg, bearbetade i svensk öfversättning af Hinrik Sanström. 1. Gångängeren eller Abacadabra. Stockh. 1845.

Theater för Sällskapskretsar. Utgifven af Hinrik Sandström. 1. 2. Hinrik och Pernilla. Upsala 1836.

Don Ranudo de Colibrados. Aus dem Dänischen ins Deutsche übersezt. Copenh. u. Leipzig. 1645.

Don Ranudo de Colibrados u. s. w. Zweite und mit einigen neuen Auftritten vermehrte Auflage. Roph. u. Leipz. 1755.

Le Potier d'étain politique (Den politiske Kandstoeber). Comédie en cinq actes, par L. de Holberg. Findes i Théâtre Européen. Paris 1835. imp. 8vo.

Første Akts 4de Scene af Jacob von Tyboe findes i Principes de la langue Danoise et Norvegienne — par Mr. G. Schram. Copenh. et Paris 1839.

Das arabische Pulver. Eine Posse in zwey Akten nach Holberg frey bearbeitet von August von Kozzebue. Leipz. 1810.

Don Ranudo de Colibrados. Ein Lustspiel in vier Acten. Nach Holberg frey bearbeitet. | I Theatralische Werke von August Kozzebue. Band 10. |

Des Freyherrn von Holbergs Wochenstube ein Lustspiel in fünf Aufzügen. Hamborg 1748.

Jepp: Niilonpoita, Ilweilys wiidesä näytöfessä. Räännös Holbergin ilweilysfesta | Findes i Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Toimituksia. Helsingisä. 1863.

Don Ranudo de Colibrados eli Röyhkys ja Ilpeys. Komedia wiidesä näytöfessä Lud. Holberg'ilta. Suomentanut R. J. Gummerus. | Findes sammesteds. | Helsingisä 1867.

Letkrit: Befarinn med tölfföngaviti. Utgefendur: Sv. Hallgrímsson. H. Johnson. Reykjavik 1854.

La Polvere Arabica o sia l'alchimista, commedia in 1 atto dell' illmo Sigre Barone Lodovico di Holberg. tradotta da G. M. W. Venezia 1775. (a. U.)

Om Ludvig Holberg som Lytspildigter og om hans Lytspil. Ved R. L. Rahbek. 1—3. Kbh. 1815—17.

Historiske Antegnelser til L. Holbergs Lytspil ved C. C. Werlauff. Første Bind. Kbh. 1858.

Historiske Antegnelser til Ludvig Holbergs atten første Lytspil ved C. C. Werlauff. Kbh. 1858. Med Forfatterens skriftlige Tilføielser.

Ludvig Holbergs Komedier. Akademisk Afhandling af O. A. Toppelius. Helsingfors 1856.

Om Jeppe paa Bjerget eller den forvandlede Ronde. Af Holberg. Ved C. Hauch. Nord. Universitets-Tidskrift. 3die Aargang 3die Hefie Christiania 1857.
Om en mærkelig Pressejag, Holbergs Don Ranudo angaaende. Ved R. L. Raabert. (Dansk Minerva 1818.)

D.

Nicolai Klimii iter subterraneum novam telluris theoriam ac historiam quintæ monarchiæ adhuc nobis incognitæ exhibens e bibliotheca B. Abelini (Vignet) Hafniæ et Lipsiæ, sumptibus Jacobi Preussli. 1741. (a. U.)

Nicolai Klims "Unterirdische Reise,, worinnen eine ganz "Neue Erdbeschreibung,, wie auch eine umständliche Nachricht "von der fünften Monarchie,, die uns bis-herø ganz und gar unbekannt gewesen, enthalten ist. Aus "Dem Bücher-Vorrathe Herrn B. Abelins,, anfänglich Lateinisch heraus gegeben, jeko aber ins Deutsche übersetzt. Copenhagen und Leipzig, "verlegt's Jacob Preuß,, 1741.

Nicolai Klimii iter etc. Editio secunda auctior et emendatior. Hafniæ et Lipsiæ 1745. (Mengels Forlag a. U.)

Nicolai Klimii iter etc. Editio tertia auctior et emendatior. Hafniæ et Lipsiæ 1754. (a. U. Pelts Forlag).

Nicolai Klimii iter etc. Editio quarta etc Hafn. et Lips. 1766 (a. U. Pelts Forlag).

Nicolai Klims "Unterirdische Reise,, u. s. w. Copenhagen u. Leipzig "verlegt's Jacob Preuß,, 1741. | Dette Tryk adskiller sig fra det andet fra 1741 derved, at der her pag 93 Lin. 1 staar weche for welke. pag. 127 Lin. 1. dert for der, pag 134 L. 1 sie for in dem sie o. s. v. |

Nicolai Klims "Unterirdische Reise,, u. s. w. "Neue und

- vermehrte Auflage"; Coph. u. Leip. "verlegt's Christian Gottlob Mengel,, 1748.
- Nicolai Klims "Unterirdische Reise,, u. s. w. Frankfurt am Mayn. "Verlegt's Daniel Christian Hechtel,, 1753.
- Nicolai Klims „Unterirdische Reise,, u. s. w. „Neue und vermehrte Auflage“. Mit allergn. Königl. Churfürstl. Sächf. Privilegio. Copenhagen u. Leipz. „verlegt's Friedrich Christian Belt,, 1753.
- Nicolai Klims „Unterirdische Reise,, u. s. w. Copenhagen u. Leipz. „verlegt's Fr. Chr. Belt,, 1762.
- Nicolai Klims "Unterirdische Reise" u. s. w. Mit Churfürstl. Sächf. gnäd. Privilegio. Coph. u. Leip. — "Belt,, 1765.
- Nicolai Klims "Unterirdische Reise,, u. s. w. Coph. u. Leip. — "Belt,, 1780.
- Niels Klimm's Unterirdische Reisen. Neuverteutscht, (Vignet) Berlin 1788.
- Des weltberühmten Niclas Klim höchst merkwürdige Reisen und Abenteuer in einer ganz neuen Welt. Zur Unterhaltung der Jugend neu bearbeitet. Nürnberg 1824.
| Med kolorirte Billeder. |
- Niels Klims Wallfahrt in die Unterwelt. Von Ludwig Holberg. Aus dem Lateinischen übersetzt durch Ernst Gottlob Wolf. Mit einer Einleitung. Leipzig 1828. | Brockhaus: Bibliothek classischer Romane und Novellen des Auslandes 15ter Band. |
- Niels Klim's Wallfahrt in die Unterwelt etc. Zweite Auflage. Leipz. 1847.
- "Voyage „de Nicolas Klimius dans "le Monde,, souterrain, contenant "une nouvelle théorie,, de la terre, et „l'histoire d'une cinquième" monarchie inconnue jusqu'à present. Ouvrage tiré de la Bibliothèque de "Mr. B.

- Abelin,; et traduit du Latin par Mr. de Mauvillon.
A Copenhague. „ches Jaques Preuss, 1741. (std. U.)
- Voyage de Nicolas Klimius etc. Edition sec. augmentée
avec Privilege. A Copenhague et a Lipsic. chez Frid.
Chretien Pelt 1753. (std. U.)
- Voyage de Nicolas Klimius etc. | Udgjør 19de Tome af Voy-
ages imaginaires, songes, visions etc. Amsterdam
1788. |
- Nicolai Klimii iter subterraneum- etc. Editio Schmidiana.
Northusae et Lipsiae 1844.
- Nicolaf Klimii iter subterraneum, opus Lodovici Holbergii,
recognovit, notis illustravit, Indice instruxit Dr. Ca-
rolus Guil. Elberling Hauniæ 1866. Hoslagt 1. og 2.
Correctur.
- C. V. Smiths Anmeldelse af Elberlings lat. Udgave af Hol-
bergs Niels Klim. Kbh. 24/s 66. (Findes i dansk
Maanedssk. 2. R. 2. B. 5. Hefte.)
- Onderaardsche reis van Claas Klim behelzende eene nieuwe
beschryving van den aardkloot met de historie der
vyfte tot nog toe onbekende Monarchie Ult het Latyn
vertaalt. Tweede Druk. (Vignet) ins Gravenhage
1761 (a, U.)
- Der onderaardsche reis. etc. Uti het Latyn van den Heere
Baro Lodewyk van Holberg etc. Derde, verbeterde,
en met geheel nieuwe plaaten versierde, Druk. Te
Amsterdam 1778. (std. U.)
- Niels Klims Rejse Under Jorden, Forestillende En nye
Rundskab om Jorden, Og Historie om det femte Mo-
narchie, Som hidindtil har været os ubekendt; Funden
Blant Abellus efterladte skrevne Bøger paa Latin, Og
oversatt af Latin paa Dansk, samt til Trykken befordret

efter special Kongelig allernaadigst Bevilgning for Jacob
Preusses Fallit-Boed, Kbh. 1742.

Niels Klims Reise osv. Andet og formeret Dplag. Kjø-
benhavn og Aalborg, 1746. Chr. G. Mengel et Comp.

Niels Klims Underjordiske Reise ved Ludvig Holberg. Over-
sat efter den latinske Original af Jens Baggesen. Kbh.
1789. 4to (a. U.)

Niels Klims Underjordiske Reise. Efter Holbergs latinste
Original. (Jens Baggesens danske Bærter. Udgivne
af Forfatterens Sønner og C. F. Boye. 12te Bind)

Niels Klims underjordiske Reise af L. Holberg. Fra Latin
oversat af N. B. Dorph. Med historiske og literariske
Dplysninger af C. C. Werlauff. Kbh. 1841.

Niels Klims underjordiske Reise osv. oversat af N. B. Dorph
osv. Andet betydeligt forøgede og forbedrede Udgave.
Kbh. 1857.

Niels Klims underjordiske Reise ved Ludvig Holberg. Over-
sat efter den latinske Original af Jens Baggesen i
Kiøbenhavn. Udgivet af J. Levin. 1867. (a. U.)

Niels Klims Reise under Jorden. En politisk-satirisk Ro-
man, skreven paa Latin af Ludvig Holberg. Efter
den baggesenske Oversættelse paa ny udgivet med Ret-
telser og Forandringer ved J. C. Dange med sexten
Kobbere (fattes). Kbh. 1834. (Gallerie for danske
Glasfattere 33—35. Hefte.)

A Journey to the World Under-Ground by Nicholas Klimius.
Translated from the Original. London 1742. (std. U.)

A Journey etc. A new edition. London 1755. (std. U.)

A Journey to the world Under Ground. Findes i Popular
romances consisting of imaginary voyages and travels.
by Henry Weber. Edinbrough. 1812.

Journey to the World under ground being the Subterraneous

Travels of Niels Klim. From the Latin of Lewis Holberg. London. 1828. (a. U.)

Subterraneous travels of Niels Klim. From the Latin of Lewis Holberg. London. 1828. Her fattes the translator's preface (1 Blad); iøvrigt lig forrige paa Titelbladet nær, ogsaa Forlæggeren, Thom North, er den samme.

Nicolai Klimil Resa Uti den Underjordiska Werlden, Som innehåller En ny Underrättelse Om Jordens Bestäffenhet osv. Sfrån Latinen tolktadt på Swensko. Med 8 Kopparstycken. Andra Uplagan. Wästerås 1767. (std. U.)

Klimius Miklósnak föld alatt való, ut ja mellyben A' földnek uj tudománya és azötödik birodalomnak historiája adattatik elöl. B. Abelinus könyves házában találattot, és déákbol Magyar nyelure fordittatott Györff József veszerémi prókator által. Posenban 1783, (a, U.)

Den til en Tid undertrykte, Men til sidst Triumpherende Sandhed og Oprigtighed osv. (af Christian Mørch). Kbh. 1749.

Tanker efter Niels Klims Maade. — Befordret til Trykken af Hans Mikkelsens Halvbroder. Kbh. 1767 (af N. Krogh Bredal).

En Samtale holden i Niels Klims Rige, imellem Keiser Klim selv, nogle af Ministerne, en Borger, en Bonde og Klims Hofnar. Kbh. 1771. (Martin Brun?)

Forflag til et Par allegoriske Robbere over Luften og Luftmaskiner, nogle Efterretninger fra Martinien osv. Kbh. 1787.

Liden Underjordiff Urtebog forfattet af Niels den Anden. Oversat af Mag. M. P. Pthalena. Kbh. 1798.

Niels Klims efterladte Papirer. Kbh. 1798.

En Norff Gyrdes Indtagelse i et Bierg. Kbh. 1771.

Peter Klims overjordiske Reise, udgivet med hist. philos.=
politiske Anmærkninger af hans Ven og Frænde Anders
Klim i Kbh. Næste Skilderie for 1816 Nr. 86, 89,
91, 96 og 1817 Nr. 14 og 34 (de to sidste fattes.)

E.

Ludvig Holbergs Mindre Poetiske Skrifter, Udi en Samling
Baade af dem, som tilforn have været trykte, og af
nogle, som aldrig ere seete i Tryk. Dplaget, som er
nettere og mere accurat end de forrige, er ziret med
Kobberstykker. Kbh. 1746. (G. H. Berling).

I samme Bind: Holger Danstæs Brev Til Buurmans s. l. et a. og
Qvindeligt Tanke=Spill Af en Hyrvinde i Norden, be-
staaende i adskillige smukke Vers, tillige med nogle Vig-
tige Spørgsmaale til Hr. Assessor Lud. Holberg. Af
det Evenste i det Danske Sprag oversat. Kbh. 1746.

Baron Ludvig Holbergs mindre Poetiske Skrifter osv. Kbh.
1767. Brev til Buurmann s. l. et. a. og Qvindeligt
Tanke=Spill. Kbh. 1763.

Ludvig Holbergs Mindre Poetiske Skrifter. Udg. af F. L.
Liebenberg. Kbh. 1866.

Des Herrn Baron von Holbergs übrige Kleine Schriften
überseht. Kopenhagen 1755. I samme Bind: Herrn
Ludwig, Freyherrn von Holbergs Gedanken über das Wort
Schicksal. Leipzig 1759.

Metamor | phosis Eller Forvandlinger Ved Hans Mikkelsen
Borger og Indvaaner udi Callundborg, Med Nogle
Orthographiske Anmerkninger, Stultissimum Credo etc,
Kiøbenhavn. Trykt Aar 1726.

Metamorp | hosis | Eller Förvandlingar, Utgifne Af Hans
Mikkelsen Borgare och Inwånare i Callundborg; Men
nu til Forn=Ålfstares tjenst På Swenska Öfversotte etc.
Stockholm 1744 (std. U.)

Ludvig Holbergs Assess etc. Metamorphosis Oder Verwandlungen in 2 Büchern. Aus dem Dänischen ins Deutsche übersetzt. Mit Kupfern. Coph. u. Leipz. 1746.

Ludwig Holbergs etc. Metamorphosis übersetzt. Mit Kupfern. Coph. u. Leipz. 1746.

Hans Mittelsens | 4te Stiemte-Digte | Med | Iwende | Fortaler, | Samt | Bille Hans Dotters | Forsvars-Strift | For | Qvinde-Rionned. | Exemplaret selges i ra Materie for 16 s. | Trykt i dette Aar 1722.

Hans Mittelsens | Fire | Stiemte-Digte osv. Trykt i dette Aar 1722.

Hans Mitelsens | Fire | Stiemte-Digte | Med | Iwende Fortaler, | Samt | Bille Hans-Daatters | Forsvars-Strift, | For | Qvinde-Rionned. | Trykt i dette Aar 1728.

Holger Danstæs | Brev | Til | Buurman. Kbh. 31. Febr. 1727. (Samme Signatur som i det, der er indbunden sammen med Mindre poetiske Strifter 1746.)

Democritus og Heracitus Satyra (I) Adressered til Mag. ***. Trykt Aar 1721.

Den Iydeste Feide. S. l. et a. (4 Bl.)

Qvinderne's Emancipation eller Bille Hansbatters Gynaecologia et Forsvars-Strift for Qvinde-Rionnet af Ludvig Holberg. Med en Epistel til Hans Mittelsen. Kbh. 1857. Udgivet af C. F. Møller, Literatus.

A Monsieur | Monsieur Hans Middelsen, | Borger og Hvidt-Ous-Brugger | i | Callundborg, af Jeris bereedvilligste Ven og Tiener Michel Hansen. (2 Blade fol. s. l. et a.)

At see igiennem naar mand vil Læse Michel Hansens Brev. (1. Blad fol.).

F.

Luduvici Holbergii "Opuscula," quædam Latina, "Epistola I., cuius nova hæc editio prioribus est emendatior. „Epistola II., "Quinque Libri," Epigrammatum (Vignet) Lipsiæ, 1737 (a. U.) (løst Titelblad fra et andet Exemplar) indeholder:

pag. 1—212. ad virum perillustrem Epistola I.

— 213—228 — — Epistola II.

— 229—440 Epigrammatum libri quinque. 1—5.

Derpaa uden Pagina, men med fortsat Sig. F f paa 6 Blade Holgeri Dani ad Burmann. Epistola. Derpaa

Lud. Holbergii Opusculorum Latinorum pars altera (med ny Paginering og ny Signatur. p. 1—192 Ludovici Holbergii ad virum perillustrem epistola tertia. p. 193—232 Epigrammatum liber sextus.

Lodovici Holbergii Lib. Baronis de Holberg Epigrammatum libri septem editio nova sexto libello aucta. Subnec-titur Holgeri Dani ad Burmannum epistola. Hafniæ et Lipsiæ. Sumptibus Ottb. Christoph. Wenzel. (a. U.) s. a. (1749?).

Ludovici Holbergii Lib. Baronis etc. Som forrige Udgave, men paa Skrivpapir og med Aarstal 1749.

Ludovici Holbergii Lib. Baronis de Holberg Epigrammatum Libri Septem. Nidarosia 1863. Ogsaa med Titel: Ludvig Holbergs Epigrammer. Oversatte fra den latinske Text af Jens Justesen. Throndhjem 1863.

G.

Ludvig Holbergs Introduction Til de fornemste Europæiske Rigers Historier, Fortsat Indtil disse sidste Liber, Med Et tilstrædeligt Register. Kiøbenhavn 1711. Trykt

hos Johann Jacob Bornheirich. Paa Johann Krusens Betøftning, og findes hos hannem tilkiøbs.

Ludvig Holbergs Introduction Til De Europæiske Rigers Historier, Anden Edition Forbedret med Et nyt Tilleg Fra det Aar 1709 til disse Læder. Og et tilstrækkeligt Register. Kiøbenhavn, Aar 1728. Trykt udi E. J. P. Wødenhoffers Bogtrykkerie, og findes der sammentil kiøbs.

Ludvig Holbergs Introduction osv. Fra det Aar 1709 til 1728, da den sidste Edition er trykt osv. Kbh. 1757. (Høpffners Forlag.)

Ludvig Holbergs Anhang Til hans Historiske Introduction Eller Underretning Om de Fornemste Europæiske Rigers og Republikvers Stater, Udtagen af de oprigtigste particuliere Stater, Jure Publico, og igige Secu i Historie, Og deelt udi 5 Parter. Første Part. Kiøbenhavn, Trykt hos Dve Lynow, Anno 1713. Da findes til Kiøbs hos Johan Kruse,

Ludvig Holbergs Anhang Til hans Historiske Introduction osv. — Jure Publico, og nærværende Seculi Historie Saaledes, som den er udgiven Aar 1713. Kiøbenhavn, 1757. (Høpffners Forlag.)

An Introduction to universal history. Translated from the Latin of Baron Holberg. With notes Historical, Chronological, and Critical, By Gregory Sharpe. L. L. D. London 1755.

An Introduction to universal history etc. A new edition, revised, corrected, and improved, By William Radcliffe. A. B. of Oriel College, Oxford. London 1787.

Dissertatio V De Historicis Danicis, Quam Disquisitioni Publicæ Submittit Paulus Ruter. Cum Defendente perex-

mio Christiano Andræ. In Auditorio Collegii Regii. 8
Februarli A^o 1719. 4to. Slg. 6 1 (4) H (1. 2).

H.

Dannemarks og Norges Beskrivelse ved Ludvig Holberg,
Assessor udi Consistorio osv. Kbh. 1729. 4to.

Dannemarks og Norges Geistlige og Verdslige Staat, Anden Edition, Forandret efter nærværende Tidss Tilstand, Forøget med nogle nye Capitler Ved Lud. Holberg. Kbh. 1749. 4t..

Ludv. Friherres af Holberg Dannemarks og Norges Geistlige og Verdslige Staat eller Beskrivelse nu anden gang forandret efter nærværende Tiders Tilstand⁴ formeret med adskillige merkverdige Efterretninger og fortsat med et nyt Capitel til Slutning. Tredie Dplag. Kbh. 1762. 4to.

"Ludewig Holbergs,, Assessoris Consist. etc. Dännemardische Norwegische "Staats-, und "Reichs-Historie", Worinnen "Viele curieuse Antiquitäten von dem alten,, Staat u. s. w. übersehet und ans Licht gebracht Von "Frider. Gerhard Voss,,. Copenhagen 1731. 4to.

Des Frenherrn Ludwig von Holberg Dänische und Norwegische Staatsgeschichte ins Deutsche übersezt durch Rudolf Conrad Bargum. Copenh. und Leipzig 1750. 4to.

I.

Dannemarks Riges Historie ved Ludvig Holberg Deelt ubi 3 Tomer. Kbh. 1732—35. Med Holbergs Portrait stukket af Chr. Fritzs. 1—3. 4to.

Dannemarks Riges Historie osv. Tomus I Kbh. 1732. Et

af Holberg selv gennemset og med Rettelser, optagne i Udgaven af 1753, forsynet Exemplar.

Dannemarks Riges Historie ved Ludvtg Holberg. Anden Edition. Kbh. 1753—54. 1—3. 4to Med Holbergs Portrait stukket af O. H. de Lode.

Dannemarks Riges Historie ved Ludvig Holberg. Tredie Oplag. Kbh. 1762—64. 1—3. 4to. Samme Portrait som i forrige Udgave.

Dannemarks Riges Historie ved Ludvig Holberg. Ny Udgave med Nutidens Retskrivning og Danske Ord i Stedet for de fremmede. Ved P. Larsen, cand. theol. 1—5. Hefte. Kbh. 1856. (høj Kvart).

Dannemarks Riges Historie ved Ludvig Holberg. Deelt i 3 Tomer. Ny Udgave. Kbh. Udg. af J. Levin. 1856. 1—3.

Fuldstændig Underretning om den allermildeste og allerpriesværdigste Kongelige Danske Enevolds Regierings Begyndelse og Fuldkommenhed osv. Udbragen af ST. Hr. Baron Holbergs Dannemarks Riges Historie. Kbh. 1760. Med Prospect af Optøget Til Den Souveraine Hyltings-Act den 18de Octobr. 1660.

Herr Ludwig Holbergs Dänische Reichs-Historie ins Deutsche übersetzt. 1—3. Flensburg und Altona 1743—44. (Holbergs Portrait stukket af Fritzsche.)

Herr Ludwig, Freiherrn von Holberg, Dänische Reichs-Historie ins Deutsche übersetzt. Die zweite nach der letzten dänischen Edition verbesserte Auflage. 1—3. Flensb. und Leipzig. Altona. 1757—59. 4to.

K.

Ludovici Holbergii Ass. Consist. & Prof. Publ. Synopsis Historiæ Universalis, Methodo erotematica Exposita. Editio secunda. Havniæ 1733.

En Udgave med samme Titelblad, men lidt afvigende Vignet, desuden

i første Udg. Side 23 Lin. 3 cum in-, i denne cum,

— — 4 captivis, i dennec ca- og
saaledes fremdeles.

Side 144 sidste Linie forskjelligt s i Georgius,

Side 167 urigtigt for 176.

Ludovici Holbergii Ass. etc. Synopsis Historiæ Universalis etc. Editio tertia. Auctior et correctior. Hafniæ 1744.

Ludv. Holbergii — Synopsis etc. Editio Qvarta. Hafniæ 1749.

Lud. Holbergii — Synopsis etc Editio Qvinta Hafn. 1754.

Ludovici Holbergii Assessor. etc, Synopsis Historiæ Universalis Editio secunda. Lipsiæ 1736.

Ludovici L. B. de Holberg Synopsis Historiæ Universalis etc. Editio novissima. Francofurti et Lipsiæ 1753.

Ludovici L. B. de Holberg Synopsis etc. Nunc denuo revisa, et cum aliis nonnullis, tum imprimis historia recentissima aucta et locupletata. Lipsiæ 1769.

Des Herrn Ludewig, Baron von Holberg kurze Vorstellung der allgemeinen Welt-Historie, in Frag und Antwort u. s. w. Zweite verbesserte Auflage. Berlin und Stralsund 1771.

Des Herrn Ludewig, Baron von Holberg kurze Vorstellung u. s. w. Dritte verbesserte Auflage. Berlin u. Strlsf. 1777.

Des Freihern von Holberg kurze Vorstellung der allgemeinen Weltgeschichte für Anfänger u. s. w. Vierte abermals verbesserte und vermehrte Aufsaæ. Berlin u. Stralsund 1790.

- Ludovici Holbergii synopsis historiarum universalis etc. in usum scholarum edita a Nicolao Jonge. Hafniæ 1767.
- Inleiding ter algemeene historie in Vraagen en antwoorden ten dienste der jeugd; door den Baron Lodewijk van Holberg. Te Amsterdam 1779. (a. U.).
- Baron Ludvig Holbergs Universal-Historie osv. ved Nic. Jonge med en Fortale af Kall. Kbh. 1757.

L.

- Den Berømmelige Norste Handel=Stad Bergens Beskrivelse ved Ludvig Holberg. Kbh. 1737.
- Den Berømmelige Norste Handel=Stad Bergens Beskrivelse ved Ludvig Holberg. Kbh. 1750.
- Den Berømmelige Norste Handel=Stad Bergens Beskrivelse ved Ludvig Holberg. Kbh. 1757.
- Ludwig Freyherrn von Holberg Beschreibung der berühmten Haupt und Handelsstadt Bergen in Norwegen. II Theile. Aus dem Dänischen. Copenhagen u. Leipzig 1753. I samme Bind: Des Herrn Baron von Holbergs übrige Kleine Schriften übersetzt. Kopenhagen. 1755.

M.

- Almindelig Kirke-Historie Fra Christendommens første Begyndelse Til Lutheri Reformation, Med nogle Anmærninger Over de ubi Historien omtalte Cyclus og Aars-Beregningen, Ved Ludvig Holberg. Tom. I—II. Kbh. 1738. 4to.
- Hertil. Haandskrevne Bemærkninger af en Unævnt. Horsens 1771.
- Almindelig "Kirke-Historie," Fra "Christendommens første Begyndelse," Til "Lutheri Reformation," Med nogle

"Anmærkninger,, osv. Ved "Ludvig Holberg., Kbh. 1740. 1—II. 4to. Titlen til Tom 2 sort.

Almindelig "Kirke-Historie,, fra Christendommens første Begyndelse til "Lutheri Reformation,, osv. Ved "Ludvig Friherre af Holberg., "Tredie Dylag., Kbh. 1765. 1—II. 4to. Titlen til 2den Del sort. Tredie Deel indtil det Attende Seculum fortsat af J. L. R. Sorøe 1769. Fjerde Deel. 1700—1750. Fortsat af J. L. R. og i det Danske Sprog oversat. Kbh. 1769. 4to

Ludvig Holbergs Kirke-Historie. Udgivet af F. L. Liebenberg. Med en Indledning af R. Nielsen. Kbh. 1967—68. 1—2.

Om Holbergs Kirkehistorie og Theologie. Et Bidrag fra Fortiden til at belyse Nutiden. Af R. Nielsen. Kbh. 1867. Hoslagt Berlingske Tidende 1867 Nr. 66 og Dansk Rigtstidende 1867 Nr. 73

Herrn Ludwigs, Freyherrn von Holberg, Allgemeine Kirchenhistorie. Vom Ersten Anfang des Christenthums bis auf die Reformation Lutheri. Aus dem Dänischen ins Deutsche übersetzt von Georg August Detharding Copenhagen u. Leipzig 1749. 1—2. 4to. Dritter und Vierter Theil fortgesetzt von J(ohann) L(udwig) R(öhler). Ulm u. Leipzig 1762—64. 4to

Herrn Ludwigs, Freyherrn von Holberg, Allgemeine Kirchenhistorie u. s. w. Aus dem Dänischen ins Deutsche übersetzt von Georg August Detharding. 1—2. Copenhagen und Leipzig 1762. Dritter—Sechster Theil Theil fortgesetzt von J(ohann) L(udwig) R(öhler). Ulm u. Leipzig. 3, 1762. 4, 1764. 5, 1773. Sechster Theil. Ulm 1777. 4to.

En Lappisk Grammatica af Knud Leem. Hvorhos er søyet

et Blad af Ludvig Holbergs Kirkehistorie oversat i det Lappiske Tungemaal. Kbh. 1748.

N.

Udføiilige store Heltes og berømmelige Mænds, sær Orientalste og Indianste sammenlignede Historier og Bedrifter efter Plutarchi Maade Ved L. Holberg. Tomus I—II. Kiøbenhavn 1739.

Udføiilige store Heltes osv. Anden og forbedrede Edition. Kbh. 1742.

Udføiilige store Heltes og berømmelige Mænds sær Orientalste og Indianste sammenlignede Historier og Bedrifter efter Plutarchi Maade Ved L. Holberg. Tom. I—II. Kbh. 1753—63.

Ludvig Holbergs Heltehistorier. Udgivne af F. F. L. Liebenberg. 1—2. Kbh. 1864—65.

"Herr Ludewig Holbergs,, Assess. etc. Vergleichung der "Historien,, und Thaten verschiedener insonderheit Orientalisch- und Indianischer "Grosser Helten,, und berühmter Männer. Nach Plutarchi Beyspiel. Aus dem Dänischen übersezt und mit einer Vorrede begleitet von J. F. S. 1—2. "Copenhagen und Leipzig,, 1741. Titelblad til 2den Del sort.

Vergeleken "Geschichten,, en "Daden,, van verscheide zo Oostersche als Indische "Grote Helden,, en "Beroemde Mannen,, Naar het voorbeeld van Plutarchus. door den Baron "Lodewyk Holberg,, etc. "Uit het Hoogduitsch vertaalt,,. Te Amsterdam 1748. 1769. 1-2. (std. U.)

Vergeleken "Geschichten,, etc. Te Amsterdam. 1—2. 1769. (std. U.)

De Levensbeschryvingen en Daden Van verscheide zo Oostersche als Indische grote Helden en Beroemden

Mannen, als *Cingiskan* en *Tamerlan* etc. Door Wylen den Baron Lodewyk Holberg etc. Te Amsterdam. 1757.

Hjältars Sammanlittade Historier; På Baron Holbergs Sätt. Första Delen. 1756.

Om Holbergs Heltte-Historier udskaaren af Oluf Bangs Samlinger.

O.

Abfkillige Heltinders og Navnfundige Damers Sammenlignede Historier Efter Plutarchi Maade Ved L. Holberg. Kbh. 1745. 1—2.

Abfkillige Heltinders osv. Kbh. 1757. 1—2.

Ludvig Holbergs "Heltinde-Historier." Udgivne af G. Kode. Kbh. 1861. 1—2.

Herrn Ludwig Holbergs etc. verglichene Geschichte verschiedener Heldinnen und anderer berühmten Damen. Nach dem Beispiel des Plutarchs. Aus dem Dänischen ins Deutsche übersetzt. Kopenhagen und Leipzig. 1746. 1—2.

Herrn Ludwigs Freyherr von Holberg verglichene Geschichte verschiedener Heldinnen und anderer berühmten Damen, u. s. w. Hiensburg u. Leipzig. 1760. 1—2.

Vergeleken Geschiedten en Daaden Van verscheide zo In- als Uitlandsche Groote Heldinnen en andere Beroemde Vrouwen, Naar het voorbeeld van Plutarchus. door den Baron Lodewyk Holberg. Te Amsterdam 1782. 1—2.

P.

Herodiana Historie udi otte Bøger, Oversat paa Dansk Efter Den Græffe Original. Med en Curieuse Forberedelse ved L. Holberg. Kbh. 1746.

Herodiana Historie osv. Andet Oplag. Kbh. 1753.

Herodiana Römische Historie in Acht Büchern. Nebst einer Vorbereitung Herrn Ludwig von Holbergs etc. Uebersetzt von Georg August Detharding. Coph. u. Leipzig. 1747.

Q.

Lettre de Mr. le Baron de Holberg, qui contient quelques remarques sur les memoires concernant la reine Christine nouvellement publiés. A Leipzig 1752.

Ludvig Friherre af Holberg Sendebrev, Som indeholder nogle Anmærninger over de nylig i Trykken udgaaene Historiske Mærkværdigheder, angaaende Dronning Christina af Sverrig. Oversat af det Franste. Kbh. s. a.

Reponse à la Lettre de Mr. le Baron de Holberg, laquelle éclaircit les remarques qu'il a fait sur les Memoires concernant Christine, Reine de Suede. A Cassel. 1753.

Versuch einer pragmatischen Historie u. s. w., von J. Ardenholz — nebst dessen Antwort auf den Brief des Freyherrn von Holberg. Aus dem französischen übersetzt. Cassel 1753.

R.

Conjectures sur les Causes de la Grandeur des Romains Nouvelle hypothese etc Avec un Discours sur l'entousiasme. Par Mr. le Baron de Holberg. A Leipzig. 1752.

S.

Ludovici Holbergii Compendium Geographicum in Usus studiosæ Juventutis. Havniæ 1736.

Ludovici Holbergii Compendium Geographicum etc. Editio secunda. Havniæ 1749.

Ludovici L. B. de Holberg Compendium Geographicum etc.
Lipsiæ 1754.

T.

Ludvig Holbergs Introduction Til Naturens= Og Folke-
Rettens Kundskab, Udbragen Af de fornemste Juristers
bespynderlig Grotii Pufendorfs og Thomæsi Skrifter,
Illustreret med Exempler af de Nordiske Historier, og
confereret med disse Rigers, saa vel gamle som nye
Love. Første Part. Trykt udi Kiøbenhavn Aar 1716.
Efter Dedicationen og Fortalen findes et nyt Titelblad:
Ludvig Holbergs Moraliske Kiøerne Eller Introduction
Til Naturens osv. Første Part. Kiøbenhavn 1715.
Anden Part Kbh. 1715.

Naturens og Folke-Rettens Kundskab Bygget paa de for-
nemste Juristers Principiis Illustreret med Exempler
af de Nordiske Historier Og Confereret med disse Ri-
gers, saa vel gamle som nye Love. Anden Edition
Forøget med adskillige nye Exempler og mange rare
og curieuse Spørgsmaal Ved Ludvig Holberg. Første
Part. Kbh. 1728. Derpaa 2den Part med Titel:
Naturens og Folke-Rettens Kundskab, Anden Part.
s. l. et a.

Naturens Og Folke-Rettens Kundskab osv. Tredie Edition.
Kbh. 1734.

Naturens Og Folke-Rettens Kundskab osv. Fjerde Edition.
Kbh. 1741. Trykt med Autors retmæssige Afstaaelse;
af C. H. Berling.

Naturens og Folke-Rettens Kundskab, Bygget paa osv.
Femte Edition. Kbh. 1751. Trykt med Autors ret-
mæssige Afstaaelse, i de Berlingske Arviggers Bog-
trykkerie, ved L. H. Lillie.

Naturens og Folke-Rettens Rundskab, bygget paa osv.
Femte Edition. Kbh. 1763. Trykt i de Berlingske
Arvingers Bogtrykkerie, ved Joh. Christ. og Georg
Christ. Berling, og findes hos dennem tilkiøbs.

Herrn Ludwigs Freyherrn von Holberg Einleitung in das
Natur- und Völkerrecht. Nach der vierten Dänischen
Ausgabe ins Deutsche übersehet. Copenh. u. Leipzig.
1748.

Rundskap Om Naturens Lag Och Folk-Rättens, Bygd etc.
Af Ludvig Holberg. Öfversatt Efter Femte Danska
Uplagen. Westerdås 1789.

Om Holbergs Natur og Folkeret. Udskaaren af Oluf Bangs
Samlinger.

U.

Lud. Holbergs | Moralske Tanter | Deelte udi 2 Tomos |
Tom. I. | Kiøbenhavn, 1744. | Trykt paa Autors egen
Beføstning. Side 317. Lud. Holbergs | Moralske |
Tanter | Tom II. Af G. Rode betegnet *A. a.**)

Lud. Holbergs | Moralske Tanter | Deelte udi 2 Tomos |
Tom. I. | Kiøbenhavn, 1744. Trykt paa Autors egen
Beføstning. Skulde efter G. Rode være *A b* og der-
for ens med *A a* i Arkene *J i*—Slutningen, men det
er ikke saa, thi Side 513 Sig. *R f 3* er Vignetten
forskjellig i *A a* og denne, som jeg foreløbig kalder
A g.

Side 514 sidste Linie *A a* Menneſter *A g* menneſter,

521 L. 3 *A a* vitæ; *A g* vita

525 L. 7. f. n. *A a* ævo *A g* avo

533 L. 6 *A a* Feil *A g* Feil

*) Af Mangel paa græske Typer betegner jeg ved *a*, *b*, *g*, alpha,
beta, gamma.

Side 536 forskjellig Vignet i *A a*, *g*. *B* og *D g*

545 L. 9 *A a*. *B*. *D g* depraveret *Ag* bestraheret

L. 11 *A a*, *B*. *D g* *Honneur Ag* *Honneur*

L. 17 *A a* *Bæfogd Ag* *Bæfoged*

L. 20 *Ag* usædvanligt *r* i *hvorledes* og *bære*

547 L. 1 *A a* merkte *Ag*. *B*. *D g* merke.

L. 8 *A a*. *B*. *D g* *Benftab*: men *Ag* *Benftab*

L. 10 *A a*. *B*. *D g* *have Ag* *haver*

L. 11 *A a* *ej Ag*. *B*. *D g* *ej*

L. 12 *A a*- *B*. *D g* *derføre Ag* *derfor*

558 L. 6 f. n. *A a*. *B*. *D g* *fordærvelligste Ag*
fordervelligste

577 L. 1 f. n. *A a*- *B*. *D g* *derføre Ag* *derfor*

595 L. 2 *A a*. *B*. *D g* *troeligt Ag* *troligt*

596 forskjellig Vignet, dog samme i *Ag* og *B*.

607 L. 6 *A a*. *B*. *D g* med *Ag* *mød* og *saa* *fremdeles*.

Lud. Holbergs | *Moralſke Tanter* | Deelte udi 2 Tomos. |
Tom. I. | *Kjøbenhavn* 1744. | Med Autors retmæssige
Afſtaaelſe, trykt | og bekostet af *Ernst Henrich Berling*,
og fin | des hos hannem tilkiøbs. (Side 317. Tom. II).
(*Rodes B.*).

Lud. Holbergs | *Moralſke* | *Tanter* | Deelte udi 2 Tomos |
Tom. I. | *Kjøbenhavn*. | Med Autors retmæssige Af-
ſtaaelſe | Trykt i de *Berlingske Arvingers Bogtrykkerie*, |
og findes hos dem tilkiøbs. | 1756. Side 317. Tom.
II. *Rodes D*, som han deler i *a* og *b*; Vort Exem-
plar *D g* stemmer Side 25 (Tallet fattes) i Vignet
hverken med *A a* eller *g*. Side 96 Lin. 3 f. n.
A a og *D g* jeg, hvori den stemmer med *A g*,
men Vignétten er forskjellig fra *A a* og *g*'s. Side
334 er urigtig betegnet 335 og er fra 3die Linie af
aldeles forskjellig i Liniernes Inddeling fra *A a*, *g* og

- B.* Side 536 er Vignetten forskjellig fra den, der findes *A a, g* og *B.* Side 545 afviger Linjernes Inddeling fra 16de Linie af fra *Aa* og *g*, men stemmer med *B* uden at være taget af denne Udgave; thi *L.* 6 f. n. staa første i *D g*, men i *B* første.
- Ludvig Holbergs "*Moraliske Tanter.*" Udgivne af G. Rode. Kbh. 1859. Hoslagt Fædrelandet 1860 Nr. 300.
- Ludwig Holbergs, Assessoris Consist. etc. *Moralische Abhandlungen in Zwey Theile getheilet etc.* Copenh. n. Leipz. 1744.
- Ludwig Holbergs *Moralische Gedanken Aus dem Dänischen ins Deutsche übersetzt, durch Elias Caspar Reichard, Prof. u. s. w.* Leipzig 1744. (Vorbericht Altona 1745.)
- Des Freyherrn von Holbergs *Moralische Gedanken — durch Elias Caspar Reichard. Neue, durchaus verbesserte und sehr vermehrte Auflage.* Flensb. u. Leipz. 1767. 1-2
- Pensées Morales par Mr. Le Baron de Holberg. Traduites du Danois par Mr. J. B. D. R. D. P. A* Copenh. Tome I. 1749. Tome II. 1748.
- "De," Deensehe "*Spectator,*" of "*Zedekundige vertrogen,*" von "*Lodewyk Holberg,*" Assessor etc. "*Uit het Hoogduitsch vertaalt,*" Te Amsterdam 1747. Tweede Deel 1748 (std. U.).
- De Deense Wysgeer zynde een grondig, of wysgeerig onderzoek yan de Deugden en gebreken der Menschen. etc. Door Lodewyk Baron van Holberg. Te Amsterdam 1754. 1—2. (std. U.)
- De Deense Wysgeer etc. Nieuwe Uitgave. Te Amsterdam. 1765. (std. U.).

V.

Trediste Historie Fra Verdens Begyndelse, Fortsatt Til disse Tider, Deelt ubi Evende Parter Ved Ludvig Holberg.

Tom. I. Kjøbenhavn. Trykt paa Autoris Beføstning 1742. Tom II. har Titlen Jødiske Historie Fra Mascabæernes souveraine Regimente indtil denne Tid. Rbh. trykt hos Ernst Heinrich Verling 1742. 4to.

Herrn Ludwig Holbergs, Freyherrn etc. Jüdische Geschichte u. s. w. übersetzt von G. A. Detharding. Altona u. Flensburg 1747. 1—2. 4to.

X.

L. Holbergs Moralske Fabler Med højsøjede Forklaringer Til Hver Fabel. Rbh. 1751. Trykt paa Autors egen Beføstning.

L. Holbergs Moralske Fabler osv. Anden Dplag. Rbh. Beføstet af Frank Christian Mumme, Boghandler 1751.

Fabler af Ludvig Holberg. Paa ny udgivne ved A. G. Boye. Rbh. 1832.

Sedolärande Fabler, Med bifogade Förklaringar, Af Baron Ludvig von Holberg. Tryckte hos afl. Bibrædgrens Enka. s. l. et a.)1764?).

Vald Samling af nøjsamma och sedolärande Fabler, Ett moraliskt bildande Lidsfördrif för Barn och Ungdom. Af L. v. Holberg. Andra Upplagen. Led tre kolorerade plancher. Stockholm 1843.

Vald Samling etc. Tredie Upplagen. 2 kol. pl. Stockh. 1851.

Moraliske Fabeln mit beygefügtten Erklärungen einer jeden Fabel. Aus dem Dänischen des Herrn Barons von Holberg übersetzt durch J. A. G. R. D. C. Leipzig 1752.

Moraliske Fabeln u. s. w. Zweyte und verbesserte Auflage. Kopenh. 1761

Y.

Fasciculi Novorum | quorundam | Dialogo | rum | Qui | Cis
& trans Albim | Diebûs hisce, | Fallendi temporis gra-
tia | Habiti sunt. | Fasciculus primus continet | Dialogos
Sex | Coloniae, typis P. M.

Samling Af adskillige Nye Samtaler Holdne For Tidssfor-
drib i disse Dage paa denne og hin Side af Elben.
Første Samling indeholder Sex Samtaler. Oversat
paa Dansk efter det Latinste Exemplar, Trykt til Cöln
Aar 1728.

Samtale Imellem Ivende Kiøbmænd Montanns og Sylvest. r,
Oplagt igien efter adskillige got Folkes Begiering og
formeeret med Nye Spørksmaal. Trykt Aar 1729.

Remarques sur quelques positions, qui se trouvent dans
l'esprit des loix par M. Le Baron de Holberg. a Cop-
penhague 1753. (a. U.).

L. H. Danmarks og Norges Sæ-Historie. Første Perio-
dus. Trykt i Skrifter som udi det Kbh. Selskab osv.
ere fremlagte og oplæste. 3die Del. Kbh. 1747.

L. H. Korte Betæntning over den nu regierende Dvæg-
Syge med nogle oekonomiske Anmærkninger. Trykt i
Skrifter som udi det Kbh. Selskab — ere fremlagte
og oplæste. 2den Del. Kbh. 1746.

Z.

Ludovici Hos | bergii | ad | virum Perillustrem | * * * | Epi-
stola (a. U.) s. l. et a. 212 Pagina. Derpaa et
Blad, hvor H. beklager at denne Epistel er udgivet
mod hans Ønske, og Fortegnelse paa grove Trykfejl,
hvored maa bemærkes, at Pag. 40 skal være 39 Lin.
1 f. n. og Pag. 103 skal være 104 med. Fejlene
ere rettede i Udgaven 1736.

Ludovici Holbergii | ad | virum Perillustrem | Epistola. |
 Francofurti & Lipsiæ | 1736. (a. U.).

Professor Ludvig Holbergs Lifs og Lefnets Bessrivelse af
 Ham selv, i en Epistel til een stoer Mand, paa Latine
 forfatted, Og nu til fleeres Fornøielse ved en anden
 paa det Danste Sprog verteret og udgivet. Bergen
 1741. Side 211. Professor Ludwig Holbergs Andet
 Brev til Samme stoore Mand og Velbaarne Herre.

Ludvig Holbergs Trende Epistle Til *** Hvorudi besattes
 det Fornemste Af Hans Liv og Levnet, osv. Kbh.
 1745. Trykt og bekostet af Ernst Henrich Berling.
 Med Holbergs Portrait stukket af Brühl.

B Ludvig Holbergs Trende Epistle Til *** Hvorudi osv.
 Nyt Dplag. Kbh. 1745. Trykt i de Berlingste Ar-
 vingers Bogtrykkerie og paa deres Forlag, ved L. S.
 Lillie. Med Holbergs Portrait stukket af Bernigeroth.
 Titelbladet er løst, men Udgaven, som følger den for-
 rigte selv i den urigtige Paginering af Ark C. 49—64,
 afviger fra forrige pag. 17 Lin. 6. Professores for
 Professores. C. pag. 49 L. 3. Collegii for Collegii,
 og saaledes fremdeles.

Ludvig Holbergs Levnet forfattet af ham selv osv. Ny over-
 satte — ved R. L. Rahbel. Kbh. 1814.

Ludvig Holbergs trende Epistler til *** osv. Kbh. Ud-
 givet af S. Levin 1857. Med talrige Antegnelser af
 Werlauff.

Herrn Ludwig Holbergs etc. Eigene Lebens-Beschreibung
 in einigen Briefen an Einen vornehmen Herrn. Co-
 penhagen u. Leipzig 1745.

Herrn Ludwig Freyherrn von Holberg eigene Lebens-Bes-
 chreibung u. s. w. Zweyte und verbesserte Auflage.
 Cop. u. Leipz, 1754.

Herrn Ludwig Freyherrn von Høllberg eigene Lebens-Beschreibung u. s. w. Dritte und verbesserte Auflage. Coph. u. Leipz. 1763. Med Holbergs Portrait. P. Haas del. et sculps. Hafnæ. 1754.

“Leevens- Beschryving,” van den Heere Baron “Lodewyk Holberg-“ „Door hem zelve in 't Latyn geschreeven,„ En In eenen vryeu Styl vertaald etc. Te Amsterdam 1765. (std. U.)

Autobiography. A Collection of the most instructive and amusing Lives ever published etc. Volume XII. — Lewis Holberg. London. Ogsaa med Titel: Memoirs of Lewis Holberg written by himself In Latin, and now first translated into English. London 1827. Med Holbergs Portrait stukket af Scriven.

A.

Lud. Holbergs Epistler, Befattende Abffillige historiske, politiske, metaphysiske, moraliske, philosophiske, Item Stiemtsomme Materier, Deelte udi 2de Tomer. Tomus I. Rbh. 1748. Trykt paa Autors Beføstning.

Lud. Holbergs Epistler, Tom. II. Rbh. 1748. Trykt paa Autors Beføstning.

Lud. Holbergs Epistler, Befattende osv. Tomus III. Rbh. 1750. Lud. Holbergs Epistler, Tom. IV. Rbh. 1749.. Begge paa Autors egen Bekostning. Derpaa findes Baron Lud. Holbergs Epistler Befattende Abffillige historiske, politiske osv., Item Stiemtsomme Materier. Vignet og deunder senere trykket Tomus V. Rbh. 1754. Trykt paa Otto Christ. Wengels Beføstning.

Lud. Holbergs Epistler Befattende osv. Tomus I. Rbh. 1758. Tom. II. 1758. Tomus III. 1765. Tom.

IV. 1765. Alle 4 trykte hos A. H. Godiche. Tom.
V. Rbh. 1754. Trykt paa Otto Chr. Wengels Be-
kostning.

Lud. Holbergs Epistler. Udg. af Chr. Bruun. 1—3.

Rbh. 1865. 68. 71. Hoslagt Folkets Avis 1865 Nr. 256.

Hundrede og tyve af "Holbergs Epistler.," Udgivne til Al-
meenlæsning ved F. Fabricius. Rbh. 1858.

Ludvig Holbergs Briefe von verschiedenen historischen, po-
litischen u. s. w. auch scherzhaften Materien, in zween
Theile getheilet. Erster Theil. Aus dem Dänischen
übersetzt. Copenhagen u. Leipzig. 1740. Herrn
Ludwig Freyherrn von Holbergs Vermischte Briefe.
Zweyter Theil 1750. Dritter Theil 1752. Vierter
und letzter Theil 1753.

Verzameling van Brieven over verscheide historische etc.
Stoffen — door wylen den Baron Lodewyk Holberg.
Eerste Deel. Te Amsterdam 1768. Tweede Deel
1769. Derde Deel 1770. Vierde Deel 1772. Vyfde
en laatste Deel 1772. (a. U.)

Nogle utrykte Breve af Ludvig Holberg. Udgivne ved
Paul Botten Hansen. Christiania 1858.

Et Par hidtil utrykte Breve fra Ludvig Holberg. Med et
Facsimile. I Tidsskrift for den norske Personalhist.
af B. Moe. Ny R. 1 H. Chra 1846.

Brev fra Holberg til hans Ridefoged, Og Endnu et Brev
fra Holberg til Hans Ridefoged. I Høfts Politik og
Historie II B. 4 og 5 Hæfte. Rbh. 1820.

Et Par Breve fra Holberg. I Dannora Udgivet af J. R.
Høft. 27. Juli 1814.

Ludvig Holbergs Epistler fra Underverdenen angaaende ad-
skillige hist osv. til diverse Personer. Rbh. 1838. (H.
Visby?).

8.

Kiøbenhavnske Samlinger af rare Trykte og Utrykte Piecer.

1. Bind. Vignet. s. l. et. a. Med Holbergs Portrait af J. Haas og F. Laan.

Kiøbenhavnſke Samlinger osv. Kbh. 1745. Samme Udgave som forrige, men uden Portrait eller kobberstukket Titelblad.

Sermo Funebris, quo collatis duobus Daniæ Luminibus, non de Sora minus quam patria bene meritis, Ludewico Holbergio L. B. etc. palmam detulit Christophorus Lys-holm Havnix. s. a. (Talen er holdt ²⁸/₁₂ 1754) 4to (a. U.)

Oratio Funebris in obitum—Frederici Qvarti etc. habita in consistorio (¹²/₁₂ 1730) a Lud. Holbergio. Havnix. 4to (a. U.).

Programma Academicum (a. U.) Hafnix ¹²/₉ 1735. fol. (af Holberg).

Da den i Livet Høj- og Velbaarne, Høylærde og Højberømte Herre, Herr Baron Ludvig de Holberg etc. Ved en anstændig Forde-Færd blev bisadt i vor Frue Kirke den 5te Februari 1754. Have Collegi Medicei Alumni opsat følgende Stropher osv. Kbh. fol.

Holbergiana. Smaa-Skrifter af og om Ludvig Friherre af Holberg. Udg. ved N. C. Boye. Med Holbergs Portrait (stukket af Bagge). 1—3. Kbh. 1832—35.

Holbergs uddødelige Fortjenester af sine Landsmænds Op-lysnung af Landsdommer Baden. (I Athene Juli 1813.)

Fragmenter over Holberg. I—VIII. I Athene Sept. og Novbr 1815. Marts, Aug., Oct.—Decb. 1817.

Holbergiana. Ved E. C. Werlauff. Kbh. 1855. Særtrykt af nyt historisk Tidsskrift 6te Bind. Med Forfatterens egenhændige Antegnelser.

Tillæg til „Holbergiana“. Ved E. C. Werlauff. Kbh. 1856. Med Forfatterens skriftlige Antegnelser.

Holberg ved P. F. Suhm. Minerva Octb. 1786.

Ludvig Holberg. Af P. L. Møller. I Dansk Folkekalender for 1843.

Med Ludvig Holbergs Vildebe. Af F. C. Olsen. I Dansk Folkekalender for 1842.

Fortegnelse over Portraiter af Ludvig Holberg. Særtryk af Struncks beskrivende Katalog. Hertil en Mappe med Holbergske Portraiter.

Blandinger. Uddrag og Afskrifter af nogle Documenter, betræffende Kjøbet af det Holbergste Fordegods af E. S. Lorenzen. Findes i „For Litt. og Krluk“, et Fjerdingaarsskrift. IV.

Om Ludvig Holberg og hans Betydning i den romiske Litteratur af X. Y. Z. (Journal for Litteratur og Kunst 1844. 3die og 4de Hefte. Kbh.)

Bidrag til Ludvig Holbergs Biographi for Aarene 1702—1714. Ved M. N. C. Kall Rasmussen. Kbh. 1858.

Holbergs Jubelfest. Forspil af Tøhlersklåger. Kbh. 1822.

Tersløse Hovedgaard og det Holbergske Enkesæde. Særtryk i sex Exemplarer af „Soransk Tidsskrift“. Kbh. 1865.

P. J. Phønixberg, Kiøbenhavnsk Bogtrykker og Leiligheds-poet i Begyndelsen af det attende Aahundrede. Et Tidsbillede ved E. C. Werlauff. Kbh. 1860. (Hist. Tidssk. 3. R. II.)

Den Holbergste Litteraturs Historie og Bibliographi. Prøve-Hefte, trykt som Manuscript. Kbh. 1847. (E. S. A. Philipsen.)

Betænkning over den Holbergste Orthographi. For det Holbergste Samfund. Af F. L. Liebenberg. Kbh. 1845.

Om Ludvig Holberg. Af J. S. Welhaven. Christiania 1854.
 Første— Femte Prøve af Hittlige og smukke Danske Vers osv.
 In April 1738. 4to.

Ludvig Holberg af Paul B. Hansen. (Biographi med
 Portræt.) Norff Illustreret Kalender 1855. Christiania.

Ludwig Holberg. Ein Beitrag zur Geschichte der dänischen
 Literatur, in ihrem Verhältniß zur deutschen, von R.
 G. Prutz. Literarhistorisches Taschenbuch. 1844. L. ipz.

Ludwig Holberg, sein Leben und seine Schriften. Nebst
 einer Auswahl seiner Komödien. Von Robert Prutz.
 Stuttg. u. Augsb. 1857.

Anmeldelse af „Ludvig Holberg, sein Leben und seine
 Schriften osv. von R. Prutz“ af A. Otto-Walster,
 findes i Jahrbuch der Literatur und Kunst. 1858.
 Heft 3.

Bidrag til en Skildring af Holberg. meest efter hans egne
 Udtalelser. Af Prof. M. Hammerich. Særtryk af
 Nord. Universitets-Tidsskrift. Kbh. 1858.

Holbergs eneste Monument i Kiøbenhavn. Af C. Molbech.
 Mindeesmærker om Holberg. Meddelte ved A. G. Boye.
 Dansk Ugeskrift. Anden Række Nr. 115. Kbh. 1844.

Bidrag til Ludvig Holbergs Levnetsbeskrivelse og Charak-
 teristik af J. Møller. Mnemosyne. Andet Bind.
 Kbh. 831.

Holbergs Tidssalder. Bidrag til den danske Literaturs Hi-
 storie ved N. M. Petersen. IV. Kbh. 1858.

Om Holbergs Levnet og populære Skrifter ved C. W.
 Smith. Kbh. 1858.

Fortegnelse over en Del af Ludvig Holbergs Bibliothek.
 Samlet og udgivet af Chr. Bruun. Kbh. 1869.

Ludvig Holberg. Wandals Mindeesmærker fra Jægerspris.
 II. Deel. 4to.

- Ludvig Holberg og hans Samtid. Bidrag til begges Characteristik af C. Molbech. Indledning og Prøve. Kbh. 1845. Aftrykt af Hist. Tidsskrift. VI Bind.
- Da Den i Live Høvelbaarne Friherre Herre Ludvig de Holberg etc. Hans Jordiske Deel Den 5 Febr. 1754 Blev hensat i vor Frue Kirke etc. Blev denne Sørge-Cantate Opført af J. E. Iversen. Kbh.
- Ludvig Holberg af L. Koch, Forstander for Højskolen i Brønø. Haderslev. s. a.
- Holbergs Karakter og Meninger. Efter hans egne Udtalelser. Ved H. Lassen. I Folkevennen. 12te Aargang 1—4 Hefte. Kristiania 1863.
- Holberg considéré comme imitateur de Molière, par A. Legrelle. Paris 1864. Hoslagt Fædrelandet 1864 Nr. 262—64, hvori Holberg og Moliere. Af Dr. C. W. Smith.
- Lettre d'un Danois à un Français, concernant Le Bon D'Holberg et ses ouvrages. a Copenhague. Udgivet af Chr. Bruun. Kbh. 1871. (Danske Samlinger VI B. 3. Hefte.)
- Ludvig Holberg. Af M. C. Hansen. Med Træsnit. Skilling-Magazin 1836. Nr. 47—48. Christiania.
- Studier öfver Holberg af Gust. Ljunggren. Aftryk ur Nordisk Universitets-Tidsskrift. Lund 1864.
- Ludvig Holberg. Bref Om Blandade Ånnen. Tredje Stycket. Stockholm 1755. 4to.
- Otte Lectionsoplag osv. fra den Tid Holberg var Rector ved Københavns Universitet.
- C. F. Wadskiærs Danske Oversættelse Af Hans Latinste Epigramate og Tre-Bers under Vel-ædle og Velbyrdige Hr. Assessor Ludvig Holbergs Seeneste Portræt i Kobber. 4to. s. l. et a.

Ludvig Holberg af J. Riise i Flamands Galleri af berømte og mærkelige danske Mænd og Qvinder. 6te Hefte. Kbh. 1849.

Sang om Ludvig Holberg. Af Chr. Wilster. Slagelse 1825.

Samme optaget i Søndags-Posten 1863. Nr. 3.

2 Facsimiler af Holbergs Haandskrift, tagne af M. Hübners Stambog og J. P. Herslebs Album.

Holbergs Vaaben, malet af J. Fosie, med Holbergs Paa-skrift paa Bagsiden:

Dette vaaben beder ieg allerunderdanigst mig at
blive forundt. L. Holberg.

Vaabnet afviger fra det, der findes i Adelslexiconnet, deri, at Bjerget ikke er hult, men klostet; paa Tegningen findes ogsaa en Krone over Midtskjoldet og en Stjerne over Lyren øverst til højre og en rigere Staf-fage, som fattes i Adelslexiconnet.

Efterretninger

om

Sorø Akademis Skole og Opdragelsesanstalt

for

Skoleaaret 1886—87

af

P. K. Blichert.

Lærerne. Fag- og Timefordeling.

Under 16de Juli 1886 bifaldt Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, at Adjunkt Lauritzen fra 1ste August s. A. overtog Tilsynet med Eleverne paa Akademiets Opdragelsesanstalt istedenfor kst. Lærer Matthiessen.

Under 31te Juli 1886 blev kst. Lærer F. C. Matthiessen allernaadigst beskikket til Adjunkt.

I dette Skoleaar have Fagene været fordelte paa følgende Maade mellem Lærerne:

Rektor:	Latin i VI og V (Prosa), Læsning af græske Forfattere i Oversættelse med den mathem.-nat. Afdel. af VI og V, Geographi i IV og 4. R., Tysk i IV .	17	Timer.
Overlærer Ibsen:	Naturlære i alle Klasser	25	—
Overlærer Rosing:	Græsk i VI og V, Historie i VI, V, IV, III a og b . .	23	—
Overlærer Kiellerup:	Geographi i II, 2. R. og I.	6	—

Overlærer Hoff: Dansk i VI (Litteratur-
historie) og V, Oldnordisk i VI og V,
Latin i II, Græsk i IV, III a og b . 29 Timer.

Adjunkt Wørmer: Latin i V (Poesi og
Extemporallæsning) IV, III a og b . 24 —

Adjunkt Michelsen: Fransk i VI, V, 4 R.
II og I, Latin og Dansk i I . . . . 26 —

Adjunkt Thaarup: Matematik i VI, V,
(den spr.-hist. Afdel.), IV og II . . 24 —

Adjunkt Lunddahl: Tysk i alle Klasser
undtagen IV . . . . . 20 —

Adjunkt Lauritzen: Matematik i V, III
a og b og I . . . . . 26 —

Adjunkt Zoffmann: Naturhistorie i alle
Klasser, Matematik i 3. R., Geographi
i III a og b, 3. R. og 1. R. . . . 31 —

Adjunkt Boesen: Dansk i 4. R., III a og b
II, 2. R. og 1. R., Historie i 4. R., I
og 1. R. . . . . , ... 24 —

Adjunkt Petersen: Dansk i VI (Stil) og
IV, Religion i III a og b, 3. R., II,
2 R, I og 1. R., Historie i 3. R., II
og 2. R. . . . . 25 —

Adjunkt Matthiessen: Matematik i 4. R.
2. R. og 1. R., Fransk i 3. R., 2. R., og 1 R. 26 —

Kst. Adjunkt Hansen: Engelsk i alle
Klasser, Dansk i 3. R., Fransk i IV.,
III a og b . . . . . 26 —

Tegnelærer, Medlem af Kunstakademiet		
Dalsgaard: Tegning i Realklasserne		
samt i II og I	10	Timer.
Gymnastiklærer Christensen: Gymnastik		
Dans, Svømning og Skydning med alle		
Klasser	21	—
Musiklærer, Organist Jæhnigen: Sang og		
Instrumentalmusik	17	—
Pastor Wamberg: Religion i VI, V, IV		
og 4. R.	4	—
Lærer Hansen: Skrivning i alle Kl. . .	11	—

Det hvert Eeg tildelte Antal Timer sees af efterfølgende Tabel, paa hvilken Bogstaverne F. S. og M. henholdsvis betegne Fællestimerne og de for den sproglig-historiske og for den mathematisk-naturvidenskabelige Retning særlige Timer:

	VI. S. F. M.	V. S. F. M.	IV. S. F. M.	4. R.	III a og b S. F. M.	3. R.	II	2. R.	I.	1. R.	Sum.
Dansk	2	2	2	4	2	3	2	3	3	3	30
Oldnordisk	2	2	2	2	1	2	2	2	2	2	4
Tysk	4	2	2	2	2	2	2	3	3	3	22
Fransk	2	2	2	3	2	2	3	3	3	3	31
Engelsk		7		3	2	4	3	3	3	3	17
Latin	6	15	7		7		7		6		47
Græsk	6	15	15								27
Religion		1	1	1	2	2	2	2	2	2	18
Historie	1	3	2	1	2	2	2	2	2	2	36
Geographi			2	2	1	2	2	2	2	2	16
Naturhistorie		1	2	2	2	2	2	2	2	2	19
Naturalære	3	63	5	2	2	2					25
Mathematik											
Regning og geo- metrisk Tegning	1	91	9	5	2	6	6	6	5	6	74
Tegning				2		2	1	2	1	2	10
Skrivning				2		2	1	2	2	2	7
Sang	2	2		2	2	2	2	2	2	2	5
Gymnastik	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	20
	36	36	36	36	36	36	36	36	36	36	398

Undervisningen i Instrumentalmusik gives udenfor den egentlige Skoletid. De Disciple, der ikke deltog i Sangundervisningen, sysselsættes i Sangtimerne med Gymnastik og Skrivning.

Afgangsprøverne i 1886.

a. Fra de studerende Klasser.

I Slutningen af forrige Skoleaar indstillede 11 Elever og 6 skolesøgende Disciple sig til Afgangsprøven, nemlig:

1. i sproglig-historisk Retning:

Hans Christian Gabrielsen, Søn af Smed G i Stenstrup, Elev,

Julius Hviid, Søn af Kjøbmand H. i Sorø, skolesøgende Discipel,

Johannes GuldbRAND Tornøe Erlandsen, Søn af Pastor E. i Vestenskov paa Lolland, Elev,

Bertel Clemens Christian Fuglsang, Søn af Sadelmager F. i Kjøbenhavn, Elev,

August Jens Jørgensen, Søn af Tømmermester, Løjtnant J. i Kjøbenhavn, Elev,

Einar Prip, Søn af Pastor P. i Svendborg, Elev,

Laurits Nikolai Vilhelm Tolderlund Hansen, Søn af Lærer H. i Sorø, skolesøgende Discipel,

Holger Petersen Trautner, Søn af Kjøbmand T. i Sorø, skolesøgende Discipel,

Søren Winkel Nyholm, Søn af Pastor N. i Frørup paa Fyn, Elev,

Conrad Mathias Valdemar Kamman, Søn af Boghandler K. i Slagelse, Elev,

Iver Krabbe, Søn af Herredsfoged til Lysgaard og Hids Herreder K., Elev.

2. i mathematisk-naturvidenskabelig Retning:

Søren Peter Lauritz Sørensen, Søn af Gaardejer S. i Havrebjerg, Elev,

Poul Heiberg, Søn af Provst H. i Vemmelev, skolesøgende Discipel,
 Christian Emil Mourier, Søn af Proprietær M. til
 Valdemarskilde, skolesøgende Discipel,
 Einar Gunnarsen Harboe, Søn af afd. Dampmøller,
 cand. jur. H. i Skjelskør, skolesøgende Discipel,
 Axel Fabricius, Søn af Forpagter F. paa Charlottendal,
 skolesøgende Discipel,
 Harald Valdemar Fiedler, Søn af Birkedommer F. i
 Sterrede, Elev.

b. Fra Realklasserne.

Til almindelig Forberedelsesexamen indstillede sig
 5 Elever og 8 skolesøgende Disciple, nemlig:

Oskar Vilhelm Andersen, Søn af Marskandiser A. i
 København, Elev,
 Christian Rudolph Kjær, Søn af Proprietær K. til
 Østerskovgaard paa Lolland, Elev,
 Johan Gottlieb Kaiser, Søn af Banemester K. ved
 Sorø, skolesøgende Discipel,
 Andreas Peter Bang, Søn af Brønderiejer B. i Sorø,
 skolesøgende Discipel,
 Axel Theodor Caspar Qvistgaard, Søn af Jægmester
 Q. til Tousgaard i Jylland, skolesøgende
 Discipel,
 Jon Finsen, Søn af afd. Godsforvalter F. i Sorø,
 skolesøgende Discipel,
 Viggo Herman Rosted Hanson, Søn af Skovrider H.
 ved Sorø, skolesøgende Discipel,
 Andrew Hattensen, Søn af afd. Planter og Over-
 vejinspektør paa St. Croix, Elev,

Peder Marius Pedersen, Søn af Gaardejer P. i Verup,
skolesøgende Discipel,

Valdemar Fischer, Søn af Kreaturhandler F. i Kjøbenhavn, Elev,

Holger Allese de Fine Bunkeflod, Søn af afd. Apöthecker
B. i Stubbekjøbing, Elev,

Jørgen Christoffer Bang, Søn af Brønderiejer B. i
Sorø, skolesøgende Discipel,

Otto Beck, Søn af Pastor B. i Ørslev, skolesøgende
Discipel.

De enkelte Charakterer ved Afgangsprøverne sees
af efterfølgende Tabeller:

Charakterer ved Afgangsprøven i sproglig-historisk Retning.

	Dansk Stil. I.	Dansk Stil. II.	Oldnordisk og dansk Litteraturh.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Latin, skriftlig.	Latin, mundtlig i det læste.	Latin, mundtlig i det ikke læste.	Græsk.	Naturlære.	Points.	Hoved- charakter.
H. C. Gabrielsen.	mg	ug÷	ug	ug÷	ug	ug÷	mg÷	ug	mg+	ug	ug÷	107	1. Char. m. U.
J. Hviid.	mg÷	mg	mg	mg+	ug÷	mg	mg÷	ug÷	mg+	mg	ug÷	100	1. Char.
J. G. T. Erlandsen	g+	mg+	mg+	mg÷	mg	ug	g	ug÷	ug÷	mg	mg÷	97	1. Char.
B. C. C. Fuglsang	mg÷	g+	mg	mg	mg÷	mg÷	g+	ug÷	ug÷	mg	mg÷	97	1. Char.
A. J. Jørgensen .	mg÷	mg÷	mg÷	mg÷	ug	mg+	mg÷	mg+	mg+	mg+	g÷	94	1. Char.
E. Prip	g+	mg÷	g	mg	mg	mg÷	mg	mg+	g+	mg+	ug	93	1. Char.
L. N. V. T. Hansen	mg÷	mg÷	mg	mg	mg	mg	g÷	mg	mg	mg	mg	93	1. Char.
H. P. Trautner . .	mg÷	mg	mg÷	mg	mg÷	mg÷	g÷	mg	mg	mg+	mg	92	1. Char.
S. W. Nyholm . .	mg	mg+	mg÷	g+	mg	mg+	g÷	mg÷	mg÷	mg	mg	91	1. Char.
C. M. W. Kannan	mg÷	mg÷	mg	mg÷	mg÷	mg÷	g÷	mg	g	mg	mg+	88	1. Char.
J. Krabbe	mg÷	g+	mg+	g+	mg	mg÷	g	mg÷	g+	mg	mg	88	1. Char.

Charakterer ved Afgangsprøven i matematisk-naturvidenskabelig Retning.

	Dansk Stil.	Dansk Stil.	Oldnordisk og d. Litteraturhist.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Arithmetik, skriftlig.	Arithmetik, mundtlig.	Geometri, skriftlig.	Geometri, mundtlig.	Mechanisk Physik med Optik.	Chemisk Physik med Astronomi og Meteorologi.	Points.	Hoved-charakter.
S. P. L. Sørensen	mg	mg	mg +	mg ÷	mg +	ug ÷	mg +	ug ÷	mg +	mg +	ug	ug	102	1. Char.
P. Heiberg. . .	g +	mg ÷	mg	ug ÷	mg +	mg +	mg -	mg	mg +	mg +	ug	ug	101	1. Char.
C. E. Mourier.	mg ÷	mg ÷	g +	g +	mg +	mg +	mg +	mg +	mg +	mg +	mg +	ug ÷	96	1. Char.
E. G. Harboe.	g	g	g ÷	mg +	g +	mg ÷	ug ÷	g	mg	mg ÷	mg ÷	mg ÷	86	1. Char.
A. Fabricius. .	mg ÷	mg ÷	g	g +	mg ÷	mg	g	g	g ÷	mg ÷	g	tg	75	2. Char.
H. V. Fiedler.	g	g +	mg +	g +	g ÷	g +	g +	g	tg ÷	g	mg	mg	73	2. Char.

I Censuren ved Afgangsprøven i begge Retninger deltog foruden Skolens Lærere Professor Steen, Adjunkt Skeby, Adjunkt Rafn, Skolebestyrer, Dr. phil. Heiberg og Godsejer, Cand. theol. Ingerslev.

Charakterer ved almindelig Forberedelsesexamen.

	Mundtlig Dansk.	Skriftlig Dansk.	Skriftl. og mundtl. Engelsk.	Tysk.	Fransk.	Historie.	Geographi.	Naturhistorie.	Naturlære.	Skriftl. og mundtl. Geometri.	Regning.	Skriftl. og mundtl. Arithmetik.	Orden med skriftlige Arbejder.	Points.
O. V. Andersen .	mg	mg	mg+	ug÷	mg+	mg÷	mg+	g÷	ug	mg+	ug	ug÷	mg	113
C. R. Kjær . . .	mg	mg	mg	mg+	mg	g+	mg	ug÷	ug÷	mg	mg+	mg÷	mg	112
J. G. Kaiser . . .	mg	mg÷	mg	mg÷	mg	g+	ug÷	mg	mg+	mg	ug÷	mg÷	mg÷	110
A. P. Bang . . .	mg÷	g	g	mg	g+	mg	mg+	mg	mg	mg÷	g+	mg	mg÷	100
A. T. C. Qvistgaard	mg+	g+	mg	mg÷	g	g÷	ug	mg	mg	g	g	ug÷	mg	99
J. Finzen	g	tg	g	mg÷	g	g÷	mg+	g	mg	g÷	g÷	g	mg	83
V. H. R. Hanson	mg÷	g÷	g	tg+	g÷	mdl	g+	mg	g	tg+	tg	tg+	mg	52
A. Hattensen . .	mg÷	g+	g+	mg÷	mg	mg÷	mg+	tg+	mg÷	ml+	sl+	mdl	mg	49
P. M. Pedersen .	mg÷	g	g+	g	—	tg+	mg÷	mg÷	mg+	g+	g÷	mg+	mg	86
V. Fischer	g	g	mg÷	g+	—	g÷	mg÷	g÷	mg+	tg+	tg+	g	mg	76
H. A. de F. Bunke-														
Hod	g	tg	g	g	—	tg+	g	g+	ug	mg÷	mg÷	mg	mg÷	74
J. C. Bang	g	tg	g	g÷	—	mg	ug	ug÷	ug÷	g÷	ml+	tg+	mg÷	64
O. Beck	g+	g÷	tg+	tg÷	—	tg+	mg÷	g	g÷	mg	tg	g	mg	59

I Censuren deltog foruden Skolens Lærere Professor Sleen og Godsøjer Cand. theol. Ingerslev. Thi denne Prøve indstillede sig Frøken T. Blichert, der bestod Prøven med 115 Points.

Aarsprøven i 4de studer. Klasse, der giver samme Rettigheder som almindelig Forberedelsesexamen, naar den bestaaes med mindst 33 Points, bestode i 1886 15 Elever og 7 skoles. Disciple med følgende Udfald:

	Dansk Stil.	Tysk.	Fransk.	Latin.	Historie.	Geographi.	Natur-historie.	Arith-metik.	Geometri.	Gresk.	Naturlære	Points.
O. V. Krarup	mg÷	mg	ug÷	mg	ug	ug	ug÷	mg÷	mg	mg	—	79
J. P. E. Larsen	mg÷	g	mg÷	g	mg÷	ug÷	mg÷	ug÷	ug÷	mg	—	74
H. A. Tolder-lund . . .	mg	mg÷	mg	g	mg	mg	mg	mg÷	mg÷	—	mg÷	73
F. F. M. Gra-bowsky . . .	mg	mg÷	g	mg	g÷	ug÷	mg	g÷	g÷	mg	—	71
A. M. Andersen	mg÷	g	mg÷	g	mg÷	ug÷	g÷	mg÷	mg÷	—	mg	67
C. Lundh . . .	mg÷	g÷	mg	mg	tg÷	mg÷	mg	g	g÷	mg	—	66
P. G. Rasmusen . . .	mg÷	g÷	g÷	g÷	mg	g÷	mg	mg	mg÷	—	ug	65
C. M. C. Macke-prang . . .	mg÷	mg÷	g	tg÷	ug	ug÷	ug	g	mg	—	g÷	65
S. Djurhuus . .	g÷	tg	mg÷	g	mg	mg÷	mg÷	g÷	mg÷	—	mg	64
T. Trautner . .	mg÷	g	g÷	g÷	g÷	mg÷	mg	g	mg	—	mg	62
A. O. Nielsen	mg÷	g÷	mg÷	tg	mg	mg÷	mg÷	mg	g÷	g	—	59
H. S. Stürup .	mg	g÷	tg	g÷	mg	tg÷	tg÷	mg÷	mg	—	mg÷	52
C. F. R. Henrichsen . .	g	tg÷	g÷	tg÷	g÷	mg	ug÷	g÷	g	mg÷	—	51

	Dansk Stil.	Tysk.	Fransk.	Latin.	Historie.	Geographi.	Natur- historie.	Arith- metik.	Geometri.	Græsk.	Naturlære.	Points.
O. Danneskjold-Samsø . . .	mg ÷	g ÷	mg ÷	g ÷	mg	ug	tg ÷	g ÷	tg	g	—	51
P. C. Christensen . . .	g ÷	g ÷	g ÷	g	g ÷	g ÷	g	g ÷	tg	mg	—	50
T. L. Møller . . .	g ÷	tg ÷	tg ÷	tg ÷	mg ÷	mg ÷	mg	mg ÷	mg	—	ug ÷	48
A. E. R. Lohse . . .	mg ÷	g ÷	g ÷	tg ÷	g ÷	mg ÷	tg	g ÷	g	g ÷	—	46
H. C. Müller . . .	mg ÷	g ÷	tg ÷	tg ÷	mg	ug ÷	ug ÷	g ÷	g ÷	g	—	46
G. J. D. Hansen . . .	mg ÷	g	g ÷	tg ÷	mg	ug ÷	mg	g	tg	g ÷	—	45
M. S. A. Mad- sen . . .	g ÷	tg	g ÷	tg	g	ug ÷	ug ÷	tg	tg	g ÷	—	40
N. M. Jensen . . .	g ÷	tg	tg	tg ÷	g	mg ÷	mg ÷	tg ÷	g	g ÷	—	39
M. Holst . . .	mg	tg ÷	g ÷	tg	tg	mg	tg ÷	g ÷	g	g ÷	—	36

Skolelærer Poulsen og Realdisciplen C. R. Kjær, der indstillede sig til Prøven i latinsk Stil, tildeltes der Charakteren Temmelig godt +.

I Censuren deltog foruden Skolens Lærere Adjunkt Rafn.

Disciplene.

Ved Udgivelsen af Indbydelsesskriftet for forrige Aar var Disciplenes Antal 184, nemlig 91 Elever og 93 skolesøgende Disciple. Af disse dimitteredes 17 studerende Disciple og 13 Realdisciple. Efter Aarsprøvens Afslutning opflyttedes af 5te Klasses 22 Disciple 14 i 6te Klasse, af 4de Klasses 26 Disciple opflyttedes 12 i 5te Kl., af 3die Klasses 21 Disciple opflyttedes 16 i 4de Klasse, af 3die Realklasses 15 Disciple opflyttedes 8 i 4de Realklasse, af 2den Klasses 28 Disciple opflyttedes 23 i 3die Klasse og 2 i 3die Realklasse, af 2den Realklasses 10 Disciple opflyttedes 8 i 3die Realklasse, af 1ste Klasses 17 Disciple opflyttedes 11 i 2den Kl., og af 1ste Realklasses 14 Disciple opflyttedes 9 i 2den Realklasse. Før og efter Aarsprøven udmældtes 16 Disciple, nemlig, C. J. Ottesen, H. A. Tolderlund, T. L. Møller, C. F. R. Henrichsen, T. Trautner, A. E. R. Lohse, H. C. M. Colberg, A. O. Nielsen, P. V. Bøttern, H. C. Müller, C. Budde, R. G. Harboe, J. R. Christensen, C. S. Scavenius, J. V. Nielsen og C. V. Winther, hvorimod der optoges 52 nye Disciple. I Løbet af dette Skoleaar ere følgende 5 Disciple udtraadte: G. G. G. Grüner, F. C. P. Ohrt, M. A. Jürgensen, N. Pedersen og L. C. Nielsen, derimod ere 3 nye optagne. Disciplenes Antal er saaledes nu 188; disse ere paa nedenstaaende Fortegnelse ordnede i Klasserne efter Gjennemsnittet af de Nummere, som de have haft i de forløbne Maaneder af Skoleaaret; Disciplene af den mathematisk-naturvidenskabelige Retning ere betegnede ved en Stjerne.

6te Klasse:

1. Jørgen Nikolai Sommer, f. 18/6 68. (Lærer, Cand. phil. S. i Varde.)
  2. Christian Frederik Vested, f. 30/6 68. (Afd. Kroejer V. i Hurup i Jylland.)
  3. Carl Sehested Christiansen, f. 8/3 68. (Skolelærer C. i Sneselev.)
  4. Niels Haslund, f. 3/7 69. (Afd. Proprietær H. til Aggershvide.)
  5. Carl Mathias Appeldorn, f. 10/4 69. (Godsejer A. til Løvegaard m. m.)
  6. Svend Lange, f. 22/6 68. (Professor L. i Kjøbenhavn.)
  7. Hans Martin Theodor Petersen, f. 23/6 68. (Lokomotivfører P. i Svendborg.)
  8. Henrik Christian Lund, f. 15/8 69. (Provst L. i Halsted paa Lolland.)
  9. Peder Pedersen, f. 13/11 67. (Gaardejer P. i Rude-Eskildstrup.)
  10. Christian Frederik August Ishøy, f. 17/4 68. (Kordegner I. i Ringsted.)
  11. Johan Marius Jørgensen, f. 15/2 69. (Hjulmand J. i Gamborg paa Fyn.)
  - * 12. Peter Kromann, f. 8/6 67. Kjøbmand K. i Marstal.)
  - * 13. Valdemar Panduro, f. 5/3 69. (Pastor P. i Magleby.)
  14. Aage Rudolph Linde, f. 17/6 66. (Kjøbmand L. i Faxe.)
  15. Niels Tycho Emil Arevad Jacobsen, f. 28/7 68. (Afd. Pastor J. i Højslev i Jylland.)
- Nr. 3 og 6 ere skoles. Disciple, de øvrige Elever.

5te Klasse.

1. Marcus Andreas Smidt, f. $^{25}/_4$ 70. (Pastor S. i Eiby.)
2. Gustav Adolph Arendrup, f. $^{7}/_7$ 69. (Guvernør, Oberst A. paa St. Thomas.)
3. Holger Halling Aagaard Ibsen, f. $^{20}/_3$ 69. (Overlærer I. i Sorø.)
- * 4. Carl Emanuel Aagaard, f. $^{7}/_2$ 69. (Landskabsmaler A. i Kbhvn.)
- * 5. Carl Mouritz Clod Mackeprang, f. $^{28}/_{12}$ 69. (Forpagter M. paa Kiding i Slesvig.)
6. Ove Valdemar Krarup, f. $^{9}/_{11}$ 69. (Pastor K. i Udby.)
- * 7. Axel Marius Andersen, f. $^{9}/_5$ 70. (Konsul A. i Lemvig.)
8. Filip Beck, f. $^{29}/_3$ 68. (Pastor B. i Ørslev.)
9. Christian Lundh, f. $^{20}/_2$ 70. (Apotheker L. i Korsør.)
10. Ove Danneskjold-Samsø, f. $^{22}/_{12}$ 67. (Hofjægermester, Greve D-S. til Christiansholm.)
- * 11. Poul Gundersen Rasmusen, f. $^{16}/_3$ 69. (Vicekonsul R. i Korsør.)
- * 12. Sophus Djurhuus, f. $^{31}/_{12}$ 69. (Kjøbmand D. i Klaksvig paa Færøerne.)
13. Jens Peter Egede Larsen, f. $^{25}/_3$ 69. (Gaardejer L. i Rislev.)
- * 14. Christian Rudolph Kjær, f. $^{15}/_2$ 69. (Proprietær K. til Østerskovgaard paa Lolland.)
15. Frederik Ferdinand Mourier Grabowsky, f. $^{29}/_{12}$ 68. (Murmester G. i Vemmetofte.)
16. Carl Ferdinand Wagner, f. $^{7}/_8$ 71. (Pastor W. i Liunge.)
17. Peter Johansen Neergaard Spandet, f. $^{15}/_9$ 68. (Proprietær S. til Idagaard.)

*18. Henrik Sneedorff Stürup, f. $^{20}/_3$ 69. (Prokurator S. i Svendborg.)

19. Peter Christian Christensen, f. $^{23}/_{10}$ 70. (Guldsmed C. i Sorø.)

Nr. 3, 5, 10, 16, 17 og 19 ere skoles. Disciple, de øvrige Elever.

4de Klasse.

1. Poul Effersøe, f. $^{21}/_1$ 71. (Sysselmand E. paa Færøerne.)
2. Henrik Raaschou Nielsen, f. $^{16}/_1$ 71. (Pastor Dr. phil. N. i Rudkjøbing.)
3. Vilhelm Visby, f. $^{10}/_4$ 71. (Kjøbmand V. i Nakskov.)
4. Torvald Biering, f. $^{13}/_{12}$ 70. (Afd. Pastor B. i Svindinge paa Fyn.)
5. Gilbert Johan Diderich Hansen, f. $^{26}/_8$ 70. (Lods H. i Helsingør.)
6. Otto Viggo Julius Edvard Toepfer, f. $^{23}/_3$ 71. (Realskolelærer T. i Slagelse.)
7. Einar Johannes Erslev, f. $^{18}/_6$ 70. (Overlærer E. i Kalundborg.)
8. Peter Thorkil Thorkilsen, f. $^{19}/_3$ 70. (Proprietær T. til Krebshuset.)
9. Marinus Holst, f. $^{25}/_6$ 70. (Kantor H. i Vemmetofte.)
10. Mads Stephan Andreas Madsen, f. $^{26}/_1$ 69. (Forpagter M. paa Rønningesøgaard i Fyn.)
11. Theodor Glæiser Hee, f. $^{21}/_7$ 72 (Grosserer H. i København.)
12. Julius Stefan Jensen, f. $^{26}/_{12}$ 70. (Kjøbmand J. i Lemvig.)
13. Valdemar Clausen, f. $^{6}/_4$ 70. (Pastor C. i Slagelse.)

14. Knud Bille Ludvig Alfred Sophus Brockenhuus-Schack, f. $^{10}/_{12}$ 69. (Kammerherre, Stamhusbesidder, Greve B.-S. til Giesegaard.)
15. Niels Magnus Jensen, f. $^{4}/_{11}$ 69. (Afd. Toldkontrollør J. i Assens.)
16. Harald Niels Johannes Wamberg, f. $^{26}/_{1}$ 72. (Pastor W. i Sorø.)
17. Christen Hjortkjær Christensen, f. $^{28}/_{8}$ 69. (Gaardejer C. i Dybe i Jylland.)
- * 18. Svend Spandet, f. $^{17}/_{1}$ 71. (Broder til Nr. 17 i 5. Kl.)
19. Vilhelm Fabricius, f. $^{12}/_{2}$ 71. (Forpagter F. paa Charlottendal.)
20. Karl Kristian Emilius, f. $^{2}/_{9}$ 69. (Graver E. i Slagelse.)
21. Jørgen Hellemann Olsen, f. $^{18}/_{12}$ 69. (Forpagter O. paa Aagaard.)
- * 22. Einar Julius Petersen, f. $^{18}/_{7}$ 70. (Godsejer P. til Ødemark)
- * 23. Alexander Philip Christian Stürup, f. $^{14}/_{5}$ 71. (Broder til Nr. 18 i 5te Kl.)
24. Ivar Kirkegaard, f. $^{28}/_{11}$ 69. (Inspektør og Overlærer K. i Viborg.)

Nr. 8, 11, 14, 15, 16, 21 og 22 ere skolesøg. Disciple, de øvrige Elever.

4de Realklasse.

1. Carl Christian Edvard Strarup, f. $^{6}/_{9}$ 71. (Bager S. ved Sorø.)
2. Harald Haslund, f. $^{10}/_{10}$ 70. (Broder til Nr. 4 i 6te Klasse.)
3. Verner Hans Frederik Abrahamson Læssøe, f. $^{8}/_{11}$ 70. (Pastor L. i Svallerup.)

4. Aage Isebrand Holten, f. $^{20}/_4$ 70. (Afd. Pastor H. i Thorning i Jylland.)
  5. Viktor Bernhard Olivarius Clausen, f. $^{5}/_3$ 69. (Afd. Møller C. i Paarup paa Lolland.)
  6. Halfdan Bjarne Thorsen, f. $^{14}/_3$ 70. (Postmester T. i Korsør.)
  7. Julius Emil Haack Jensen, f. $^{22}/_7$ 70. (Telegraphist J. i Kbhvn.)
  8. Victor Jørgen Bang, f. $^{29}/_{10}$ 67. (Afd. Fabrikant B. i Kbhvn.)
- Nr. 2, 3, 6 og 7 ere Elever, de øvrige skoles. Disciple.

3die Klasse a og b.

1. Gustav Hansen, f. $^{12}/_{12}$ 71. (Afd. Proprietær H. til Petersholm i Jylland.)
2. Ejgil Sarauw, f. $^{30}/_7$ 71. (Godsforvalter S. i Sorø.)
3. Carl Lakier, f. $^{20}/_{12}$ 72. (Afd. Pastor L. i Alsted.)
- *4. Niels Spandet, f. $^{12}/_6$ 72. (Broder til Nr. 17 i 5. Klasse og til Nr. 18 i 4. Kl.)
5. Axel Prip, f. $^{17}/_6$ 72. (Pastor P. i Svendborg.)
6. Harald Knud Martin Jensen, f. $^{12}/_6$ 71. (Afd. Fopagtsr J. paa Tvillumgaard i Jylland.)
7. Jørgen Ejnar Theodor Erlandsen, f. $^{21}/_1$ 73. (Pastor E. i Vestenskov paa Lolland.)
- *8. Charles Johan Jensen, f. $^{28}/_9$ 71. (Maskinmester J. i Korsør.)
9. Carl Johannes Nielsen, f. $^{14}/_9$ 70. (Højskoleforstander N. paa Hindholm.)
10. Hans Nicolai Holten, f. $^{17}/_6$ 71. (Broder til Nr. 4 i 4. Realkl.)
11. William Forsberg Willemoes, f. $^{11}/_9$ 72. (Pastor W. i Fuglse paa Lolland.)

12. Poul Hansen, f. $^{15}/_{11}$ 70. (Pastor H. i Egitslevmagle.)
13. Frants Vilhelm Ferdinand Ahlefeldt Ølgaard Muus, f. $^{8}/_{1}$ 73. (Byfoged og Borgmester M. i Sorø.)
14. Ludvig Wagner, f. $^{30}/_{9}$ 72. (Broder til Nr. 16 i 5. Kl.)
- *15. Jacob Frederik Scavenius, f. $^{30}/_{8}$ 70. (Godsejer S. til Klintholm.)
16. Niels Juel Wamberg, f. $^{28}/_{2}$ 73. (Broder til Nr. 16 i 4. Kl.)
17. Helge Ernest Knuth, f. $^{4}/_{4}$ 73. (Afd. Greve K., Forpagter af Jomfruens Egede.)
18. Carl Sofus Scavenius, f. $^{7}/_{5}$ 72. (Broder til Nr. 15.)
19. Hjalmar Hilarius Andersen, f. $^{21}/_{10}$ 72. (Afd. Fuldmægtig A. i Kbhvn.)
20. Hilmar Bojesen, f. $^{18}/_{2}$ 73. (Proprietær B. til Knudstrup.)
- *21. Carl Martin Smidt, f. $^{15}/_{10}$ 72. (Broder til Nr. 1 i 5. Kl.)
22. Karl Kristjan Larsen, f. $^{16}/_{5}$ 71. (Skolelærer L. i Vindehelsinge.)
23. Otto Charles Lawaetz, f. $^{12}/_{3}$ 71. (Afd. Forpagter L. paa Moltrup i Jylland.)
24. Poul Anthon Beck Rasmussen, f. $^{21}/_{5}$ 73. (Farver R. i Sorø.)
- *25. Axel Julius Søren Nielsen, f. $^{29}/_{10}$ 71. (Tømrer N. paa Frederiksberg.)
26. Harald Marius Ettrup, f. $^{1}/_{8}$ 71. (Godsforvalter E. paa Espe.)
- *27. Viggo Valdemar Dan, f. $^{20}/_{8}$ 71. (Kbm. D. i Nakskov.)
- *28. Christian Julius Gustaf Bülow, f. $^{25}/_{6}$ 70. (Bagermester B. i Aalborg.)
29. Kaj Christian Lerche, f. $^{25}/_{9}$ 71. (Greve L. til Birkendegaard.)

30. Ernst Gustav Adolf Niels Brix, f. $30\frac{3}{3}$ 73. (Skolebestyrer B. i Varde.)

Nr. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 17, 21 og 28 ere Elever, de øvrige skolesøg. Disciple.

3die Realklasse.

1. Jørgen Holger Halling, f. $16\frac{11}{11}$ 72. (Hotelvært H. ved Sorø.)
2. Daniel Winther Boserup, f. $8\frac{6}{6}$ 70. (Læge B. i Freerslev.)
3. Henrik Maximilian Knuth, f. $9\frac{7}{7}$ 70. (Postmester, Greve K. i Sorø.)
4. Ivar Niels Sigfrid Frydenlund, f. $2\frac{4}{4}$ 72. (Afd. Mælkeforpagter F. i Hvidovre.)
5. Carl Christian Borges, f. $27\frac{10}{10}$ 70. (Amtsfuldmægtig B. i Sorø.)
6. Frederik Severin Agerskov, f. $17\frac{11}{11}$ 72. (Forpagter A. paa Ny Lellingegaard.)
7. Christian Suenson, f. $3\frac{7}{7}$ 71. (Forpagter S paa Anneberggaard.)
8. Frederik Christian Appeldorn, f. $1\frac{5}{5}$ 71. (Broder til Nr. 5 i 6, Kl.)
9. Rudolph Puggaard Hartmann, f. $5\frac{1}{1}$ 71. (Organist H. i Kbhvn.)
10. Felix Perch Nielsen, f. $20\frac{7}{7}$ 71. (Forpagter N. paa Bækkeskov.)
11. Aage Rudolf Emil Bruun, f. $11\frac{2}{2}$ 71. (Skolelærer B. i Nordlunde paa Lolland.)
12. Waldemar Theodor Barchager, f. $21\frac{11}{11}$ 70. (Skomagermester B. i Slagelse.)
13. Rasmus Valdemar Nielsen, f. $15\frac{7}{7}$ 72. (Bager N. i Stenlille.)

14. Vilhelm Hahn, f. $3\frac{1}{2}$ 70. (Afd. Tømmermester H. i Kbhvn.)

15. Poul Martin Sylvester Hertz, f. $1\frac{1}{10}$ 70. (Redaktør H. i Veile.)

Nr. 2, 6, 7, 9, 10 og 11 ere Elever, de øvrige skolesøg. Disciple.

2den Klasse.

1. H. C. Nielsen, f. $24\frac{7}{7}$ 72. (Gaardforpagter N. i Magleby ved Skjelskør.)

2. Knud Heiberg, f. $4\frac{4}{4}$ 73. (Pastor H. i Roskilde.)

3. Poul Simeon Valdemar Müller, f. $4\frac{4}{10}$ 73. (Pastor M. i Sundby paa Falster.)

4. Carl Jessenius Clasen, f. $18\frac{2}{2}$ 73. (Godsforvalter C. paa Hardenberg paa Lolland.)

5. Niels Carl Frederik Jensen, f. $19\frac{1}{12}$ 72. (Distriktslæge J. i Lemvig.)

6. Christian Laurits Nielsen, f. $27\frac{1}{10}$ 71. (Broder til Nr. 9 i 3. Kl.)

7. Aage Muus Thorkilsen, f. $28\frac{2}{2}$ 72. (Fhv. Skolelærer T. i Roskilde.)

8. Carl Fredrik Krøyer, f. $12\frac{3}{5}$ 72.) (Oberstlieutenant K. i Sorø.)

9. August Villars Bech, f. $14\frac{7}{7}$ 73. (Hofjægermester B. til Valbygaard.)

10. Sigvard Anders Rasmus Petersen, f. $5\frac{3}{5}$ 73. (Mølleforpagter P. i Liunge.)

11. Harald Roger Scavenius, f. $27\frac{5}{5}$ 73. (Kammerherre, Minister S. til Gjorslev.)

12. Axel Beck, f. $19\frac{4}{4}$ 73. (Broder til Nr. 8 i 5. Kl.)

13. Edvard Fabricius, f. $3\frac{1}{12}$ 73. (Godsejer F. til Lyngbygaard.)

14. Aage Gjellerup, f. $^{26}/_7$ 73. (Akademilæge G. i Sorø.)
15. Aage Traugott Pamperin, f. $^9/_7$ 73. (Grosserer P. i Kbhvn.)
16. Poul Lndvig Ammentorp, f. $^3/_12$ 72. (Forpagter A. paa Espe.)
17. Mogens Christian Muhle, f. $^2/_7$ 72. (Dyrlæge M. i Ondløse.)
18. Poul Christian Poulsen, f. $^{17}/_{10}$ 73. (Banegaardsforvalter P. ved Sorø.)

Nr. 1, 3, 4, 5, 6, 12, 13 og 15 ere Elever, de øvrige skoles. Disciple.

2den Realklasse.

1. Niels Martin Ibsen, f. $^{23}/_1$ 74. (Møller I. i Agerup.)
2. Johan Gudfred August Eickhoff, f. $^{16}/_5$ 72. (Maskinfabrikant E. i Kbhvn.)
3. Hans Anker Olsen, f. $^5/_11$ 72. (Bogtrykker O. i Kbhvn.)
4. Adolph Rohde Bohn Hansen, f. $^{22}/_1$ 73. (Skovrider H. paa Næsbyholm.)
5. Christian Mandrup Poulsen, f. $^8/_5$ 73. (Kjøbmand P. i Sorø.)
6. Gustav Perch Nielsen, f. $^8/_8$ 73. (Broder til Nr. 10 i 3die Realklasse.)
7. Peter Christopher Qvistgaard Fabricius, f. $^{39}/_6$ 72. (Broder til Nr. 13 i 2. Kl.)
8. Frederik Villiam Kruse, f. $^7/_9$ 73. (Afd. Berider K. i Kbhvn.)
9. Laurits Nikolai Beck, f. $^{29}/_9$ 72. (Forpagter B. i Udby.)
10. Poul Jacob Bøving, f. $^{26}/_3$ 73. (Proprietær B. til Knudslund.)

11. Aage Borchsenius, f. $^{19}/_{10}$ 72. (Kjøbmand B. i Ringsted.)

Nr. 1, 6, 7 og 8 ere Elever, de øvrige skoles. Disciple.

1ste Klasse.

1. Alfred Richard Christian Larsen, f. $^{21}/_4$ 74. (Kjøbmand L. i Middelfart.)
2. Oluf Benjamin Müller, f. $^{3}/_7$ 75. (Broder til Nr. 3 i 2. Kl.)
3. Peter Kabell, f. $^{24}/_3$ 73. (Stationsinspektør K. i Thisted.)
4. Anthon Vilhelm Hviid, f. $^{2}/_9$ 73. (Kjøbmand H. i Sorø.)
5. Emile Gauguin, f. $^{31}/_8$ 74. (Kunstmaler G. i Sydamerika.)
6. Carl Albert Frederiksen, f. $^{30}/_1$ 75. (Meieriforpagter F. paa Store Ladegaard ved Sorø.)
7. Jens Christian Digmann, f. $^{30}/_8$ 73. (Boghandler D. i Silkeborg.)
8. Edvard Marius Frederiksen, f. $^{30}/_1$ 75. (Broder til Nr. 6.)
9. Axel Kai Bang, f. $^{15}/_4$ 74. (Læge B. i Struer.)
10. Erik Sparre Schou, f. $^{17}/_{11}$ 73. (Oberstlieutenant S. i Kbhvn.)
11. Christian Smith Dahl, f. $^{29}/_9$ 75. (Grosserer D. i Gjentofte.)
12. Christian Peter Bernhard Olsen, f. $^{28}/_{11}$ 73. (Tømrer O. i Ringsted.)
13. Viggo Clausen, f. $^{11}/_{10}$ 75. (Broder til Nr. 13 i 4. Kl.)
14. Harald Valdemar Frederiksen, f. $^{9}/_5$ 75. (Godsforvalter F. paa Lyngbygaard.)

15. Ludvig Helmuth Frederik Holger Casten-skiold, f. $^{19}/_{11}$ 73. (Hofchef, Kammerherre C. i Kbhvn.)
16. Axel Jürs, f. $^{5}/_{2}$ 74. (Auditør, Politimester J. paa St. Thomas.)
17. Robert Folmer Bentzen, f. $^{10}/_{6}$ 73. (Forpagter B. paa Taarnholm.)
18. Johannes Rørby, f. $^{11}/_{11}$ 73. (Kjøbmand R. i Ringsted.)
19. Christian Thorkild Mørch, f. $^{8}/_{8}$ 73. (Skolelærer M. i Gimlinge.)
20. Cecil Vilhelm Schou, f. $^{9}/_{10}$ 73. (Skolelærer S. i Farringløse.)
21. Herman Ingolfr Bentzen, f. $^{7}/_{8}$ 74. (Broder til Nr. 17.)
22. Johannes Frederik Smidt, f. $^{24}/_{9}$ 73. (Broder til Nr. 1 i 5. Kl. og Nr. 21 i 3. Kl.)
23. Hans Rasmus Olsen, f. $^{18}/_{9}$ 73. (Skolelærer O. i Højelse.)
24. Hans Kruse Blinkenberg, f. $^{24}/_{5}$ 74. (Kjøbmand B. i Svendborg)
25. Johan Josef Boserup, f. $^{21}/_{12}$ 74. (Broder til Nr. 2 i 3. Realkl.)
26. Arthur Heinrich Hansen Lange, f. $^{16}/_{9}$ 73. (Afd. Fuldmægtig L. i Haderslev.)
27. Bendt Bendtsen, f. $^{7}/_{5}$ 75. (Forpagter B. paa Lerchenborg.)
28. Peter Johannes Neergaard, f. $^{2}/_{10}$ 74. (Godsejer N. paa Aakjær i Jylland.)

Nr. 1, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 13, 23 og 26 ere Elever, de øvrige skolesøg. Disciple.

1ste Realklasse.

1. Hans Andreas Clasen, f. $27/2$ 74. (Broder til Nr. 4 i 2. Klasse.)
2. Richard Henrik Roeszler Larsen, f. $12/12$ 74. (Afd. Slagtermester L. i Sorø.)
3. Søren Anton Hansen, f. $1/7$ 73. (Arbejdsmand Jørgensen i Sorø.)
4. Caspar Sofus Jørgensen, f. $23/7$ 74. (Afd. Murmester J. i Sorø.)
5. Lauritz Mandrup Poulsen, f. $4/6$ 75. (Snedkermester P. i Sorø.)
6. Peter Emil Lange, f. $22/6$ 73. (Urmager L. i Sorø.)
7. Søren Peter Larsen, f. $30/12$ 72. (Gaardejer L. i Snertinge.)
8. Helge Grønvold Wagner, f. $10/9$ 74. (Broder til Nr. 16 i 5. Kl. og Nr. 14. i 3. Kl.)
9. Axel Bille Hansen, f. $13/4$ 73. (Forpagter H. paa Ottestrup.)
10. Frederik Johan Ludvig Fabricius, f. $11/11$ 72. (Forpagter F. paa Stensgaard paa Langeland.)
11. Hans Svendsen Hess, f. $25/1$ 74. (Jernstøberiejer H. i Middelfart.)
12. Otto Vilhelm Hansen, f. $19/6$ 72. (Grosserer H. i Kbhvn.)
13. Halfdan With, f. $24/12$ 71. (Professor, Dr. med. W. i Kbhvn.)
14. Johan Carl Christian Petersen, f. $17/1$ 74. (Afd. Vejassistent P. i Skanderborg.)
15. Thorvald Olsen Asmussen, f. $20/6$ 73. (Skræddermester A. i Sorø.)
16. Rudolph Hother Ræder, f. $28/9$ 73. (Læge R. i Middelfart.)

17. Carl Christian Jacob Emil Trepka, f. $^{27}_{/11}$ 72.
(Fabrikbestyrer T. i Norge.)
  18. Fredrik Ludvig Suhr, f. $^{5}_{/2}$ 74. (Godsejer S. til
Rosengaarden.)
  19. Kay Henrich Emil Leopold Lerche, f. $^{31}_{/10}$ 73.
(Afd. Sagfører L. i Frederiksborg.)
  20. Carl Christian Bendtsen, f. $^{1}_{/8}$ 73. (Broder til
Nr. 27 i 1. Kl.)
- Nr. 10 og 13 ere Elever, de øvrige skolesøg. Disciple.

Beneficier.

Gratistpladserne paa Opdragelsesanstalten tildelte følgende 14 Elever:

H. M. T. Petersen, N. Haslund, J. M. Jørgensen, J. N. Sommer, M. A. Smidt, C. F. Vested, H. R. Nielsen, P. Pedersen, C. F. A. Ishøj, P. Effersøe, O. V. J. E. Toepfer, E. J. Erslev, A. Prip og H. C. Nielsen.

Ansøgninger om Gratistpladser maa hvert Aar fornyes. De stiles til Kongen og indsendes til Rektor ved det nye Skoleaars Begyndelse inden den 1ste September.

Det Müllerske Legat (100 Kr.) blev oppehaaret af følgende 15 Elever:

N. T. E. A. Jacobsen, M. A. Smidt, V. Panduro, F. Beck, O. V. Krarup, A. M. Andersen, P. Effersøe, H. R. Nielsen, T. Biering, V. Clausen, A. Prip, J. E. T. Erlandsen, C. M. Smidt, W. F. Willemoes og V. H. F. A. Læssøe.

Ansøgninger om dette Legat, som kun kan tildeles Elever, der ere Sønner af kongelige Embedsmænd, maa hvert Aar fornyes og ledsages af Transgattest, hvortil et Skema faaes hos Rektor. De stiles til Ministeriet

for Kirke- og Undervisningsvæsenet og indsendes til Rektor ved det nye Skoleaars Begyndelse inden den 1ste September.

Fritagelse for at erlægge Skolepenge (96 Kr.) blev tilstaaet følgende 10 Elever: V. Pauduro, O. V. Krarup, F. F. M. Grabowsky, J. P. E. Larsen, S. Djurhuus, G. J. D. Hansen, V. Clausen, H. Haslund, C. J. Jensen og C. J. Nielsen samt følgende 17 skole-søgende Disciple: P. C. Christensen, L. Wagner, C. S. Christiansen, H. N. J. Wamberg, A. J. Holten, H. N. Holten, S. A. R. Petersen, E. Sarauw, M. C. Muhle, A. Gjellerup, C. C. Borges, N. J. Wamberg, P. A. B. Rasmussen, A. M. Thorkilsen, H. H. Andersen, R. V. Nielsen, C. F. Krøyer og extraordinært H. H. A. Ibsen.

Af den særlige Stipendiefond for Sorø, Frederiksborg og Roskilde lærde Skoler tildeltes C. S. Christiansen højeste Stipendium (100 Kr.), J. P. E. Larsen, F. F. M. Grabowsky og H. K. M. Jensen mellemste Stipendium (70 Kr.), og C. L. Nielsen laveste Stipendium (50 Kr.)

Ansøgninger om Fritagelse for at erlægge Skolepenge og om Stipendier maa indsendes til Rektor ved det nye Skoleaars Begyndelse inden den 1ste September og ledsages af en Trangsattest, hvortil et Skema faaes hos Rektor. For en Discipel, der har opnaaet Fritagelse for at betale Skolepenge eller et Stipendium, er det ikke fornødent at forny Andragendet derom.

Overlærer Sibberns Legat blev for 1886 af Lærerkollegiet tildelt studios. mag. H. C. Gabrielsen.

Oversigt

over hvad der er læst i Skoleaaret 1886—87.

Dansk.

1. Realklasse (Boesen). I. Larsens Læsebog II er brugt til Oplæsning og Analyse. Vers 1 Gang om Ugen. 1 Skolestil om Ugen. For Klassen er læst Vaulunders Saga, Aladdin, nogle af Blichers Noveller m. m.
1. Klasse (Michelsen). Borchsenius' og Winkel Horns Læsestykker ere brugte til Oplæsning og Analyse. Bojesens Sproglære. Vers 1 Gang om Ugen. 1 Skolestil om Ugen. For Klassen er læst Aladdin og Svend Dyrings Hus.
2. Realklasse (Boesen). I. Larsens Læsebog II, Borchsenius' og Winkel Horns Læsestykker og Funchs Læsebog ere brugte til Oplæsning og Analyse. Bojesens Sproglære. Vers 2 Gange om Maaneden, 1 Stil om Ugen, afvexlende Skole- og Hjemmestil. For Klassen er læst Aladdin, Landet fundet og forsvundet, Søstrene paa Kinnekullen, Digte af Chr. Winther, Ploug o. fl.
2. Klasse (Boesen). Borchsenius' og Winkel Horns Læsestykker og Funchs Læsebog ere brugte til Oplæsning. Dels af, dels for Klassen er læst Søstrene paa Kinnekullen, Fortællingen om Haldor, Dele af Valdemar den store og hans Mænd, Digte af Chr. Winther, Ploug o. fl. Vers 1—2 Gange om Maaneden. 1 Stil om Ugen, afvexlende Skole- og Hjemmestil.
3. Realklasse (Hansen). Borchsenius' og Winkel Horns Læsebog er brugt til Oplæsning og Analyse. Boje-

sens Sproglæse. Dorphs græske Mythologi. Vers fremsagte en Gang om Maaneden. 1 Stil om Ugen. For og af Klassen er læst adskillige Litteraturværker, passende til Disciplenes Standpunkt.

3. Klasse a og b (Boesen). Nordisk Mythologi, til Dels efter Winkel Horns Vore Fædres Guder og Frølichs Billeder. Af forskellige Læsebøger (Borchsenius' og Winkel Horns, Funchs, Hammerichs) er læst fortællende og beskrivende Stykker. Dels for, dels af Klassen er læst Digterværker, mest dramatiske (af Holberg, Øhlenschläger, Hertz, Hostrup o. fl.), til Dels med Benyttelse af Fengers Læsestykker II. I Reglen 1 Stil om Ugen, afvekslende Skole- og Hjemmestil.

Den math.-nat. Afdeling har desuden læst Dorphs græske Mythologi, hvorved Billeder ere foreviste.

4. Realklasse (Boesen). Digterværker af Holberg, Wessel, Evald, Øhlenschläger, Blicher, Hauch, Poul Møller, Heiberg, Hertz o. fl. ere læste, til Dels med Benyttelse af Fengers Læsestykker I—II og andre Samlinger af Literaturstykker. Oplysning om Forfatternes Liv er meddelt dels efter Selvskildringer (Evalds, Øhlenschlägers, Blichers), dels kun mundtlig. — Analyse. I Reglen 1 Stil om Ugen, afvekslende Skole- og Hjemmestil.
4. Klasse (Petersen). For og af Klassen er læst Værker af Øhlenschläger, Heiberg, Blicher, Hertz o. fl., til Dels med Benyttelse af Borchsenius' og Winkel Horns Læsestykker og Hovedværker. 2 Stile om Maaneden. Med den math.-nat. Afdeling er læst Sange af Iliaden og Odysseen i Wilsters Oversættelse samt Thriges Perserkrigene.

5. Klasse (Hoff). Med Hammerichs Læsestykker som Grundlag er gennemgaaet Litteraturhistorien til 1800. Med størst Udførlighed dvæledes ved Hedenolds-skrift, Folkeviser og de betydeligste Digtere. En Stil om Maaneden.
6. Klasse (Hoff og Petersen). Med Hammerichs Læsestykker som Grundlag er Litteraturhistorien ført til Ende og derpaa gjenlæst. Med størst Udførlighed dvæledes ved Litteraturen i det 19de Hundred-aars første Halvdel. Af Svensk er læst omtrent Halvdelen af Hammerichs Læsestykker samt Fänrik Stål I. — 1 Stil hver tredje Uge.

Oldnordisk. (Hoff.)

5. Klasse. Nygaards Udvalg S. 27—44, 91—97, 149—173, 235—242. Udtog af Wimmers Formlære.
6. Klasse. Nygaards Udvalg S. 91—97, 155—164, 257—304.

Tysk.

1. Realklasse (Lunddahl.) Kapers Læsebog for Mellemklasser S. 1—7, 10—27, 46—48, 56—96, 101—107 og S. 109—111. — Lært udenad Versene S. 194—196 og S. 205—209. Det vigtigste af Formlæren efter Kapers Sproglære. — Oversættelse paa Skolen efter Kapers Stiløvelser for Begyndere.
1. Klasse (Lunddahl). Samme Læsebog S. 1—10, 15—19, 56—86, 101—107, 109—111. Lært udenad Versene S. 194—96, 205—99. Grammatik og Stiløvelse som i 1ste Realklasse.
2. Realklasse (Lunddahl). Samme Læsebog S. 135—193. Lært udenad Versene S. 194—196 og 205—

209. Formlæren efter Kapers Sproglære. Oversættelse paa Skolen efter Kapers Stiløvelse for Begyndere.
2. Klasse (Lunddahl). Samme Læsebog S. 135—183. Lært udenad Versene S. 194—196 og 205—9. Grammatik og Stiløvelse som i 2den Realklasse.
3. Realklasse (Lunddahl), Kapers og Simonsens Læsebog for højere Klasser S. 36—77, 119—131, 172—195, 205—215. Formlære og Syntax efter Kapers Sproglære. Oversættelse paa Skolen efter Kapers Stiløvelse for Mellemklasser.
3. Klasse a. (Lunddahl). Samme Læsebog S. 1—33, 64—67, 77—82, 125—147, 167—196, 281—297 og kursorisk nogle Digte. Grammatik og Stiløvelse som i 3die Realklasse.
3. Klasse b. (Lunddahl). Samme Læsebog S. 1—33, 64—67, 77—82, 119—125, 172—196, 281—297. Grammatik og Stiløvelse som i 3die Realklasse.
4. Realklasse (Lunddahl). Samme Læsebog S. 119—131, 215—227, 281—296, 314—322, 363—369, 383—391 472—482. Kapers Grammatik. Mundtlige Øvelser i Oversættelse fra Dansk paa Tysk.
4. Klasse (Blichert). Samme Læsebog, 135 Sider Prosa og Poesi. Grammatiken repeteret. Mundtlige Øvelser i Oversættelse fra Dansk paa Tysk efter Kapers Stiløvelser for Mellemklasser.
5. Klasse (Lunddahl). Goethes Götz von Berlichingen, Schillers Don Carlos og Maria Stuart, Tiecks die Gemälde, Auerbachs Sträflinge. Kursorisk, 5 Noveller udgivne af Kaper: L'Arrabiata og Psyche. Udsigt over Litteraturhistorien. Kapers Stiløvelser III § 1—45 mundtlig oversatte.

Fransk.

1. Realklasse (Matthiessen). Pios franske Læsebog for Mellemklasser S. 1—59. Til Examen opgives S. 1—46. Formlæren efter Jungs Grammatik.
1. Klasse (Michelsen). Pios franske Læsebog for Mellemklasser S. 1—61. Til Examen opgives S. 22—61. Mundtlige og skriftlige Stiløvelser paa Skolen. Formlæren efter Jungs Grammatik.
2. Realklasse (Matthiessen). Abrahams og Arlauds Læsestykker for Mellemklas. S. 64—138. Til Examen opgiv. S. 79—138. Formlæren efter Jungs Grammatik.
2. Klasse (Michelsen). Abrahams og Arlauds Læsestykker for Mellemklasser S. 79—156. Michelsens Stiløvelser ere brugte til skriftlige og mundtlige Øvelser paa Skolen. Hovedtrækkene af Formlæren efter Jungs Grammatik.
3. Realklasse (Matthiessen). Borrings Études littéraires S. 1—13, 122—179, 184—194. Til Examen opgiv. 135—174, 184—194. Formlæren efter Jungs Grammatik.
3. Klasse a. (Hansen). Borrings Études littéraires S. 1—13, 49—86, 122—150. Kursorisk c. 20 S. Jungs Formlære. Skriftlige og mundtlige Stiløvelser paa Skolen.
3. Klasse b. (Hansen). Borrings Études littéraires S. 1—86. Kursorisk c. 30 Sider. Formlære. Skriftlige og mundtlige Stiløvelser paa Skolen.
4. Realklasse (Michelsen). Borrings Études littéraires S. 13—86, 295—337, 345—357. Kursorisk Prosper Merimée, Colomba. Grammatiken repeteret.
4. Klasse (Hansen). Borrings Études littéraires S. 165—179, 184—217, 224—237, 295—337. Kursorisk Prosper Merimée, Colomba. Formlæren efter Jungs Grammatik. Skriftlige og mundtlige Stiløvelser paa Skolen.

5. Klasse (Michelsen). Baruël og Michelsens Prosastykker S. 62—101, 121—149, 161—229, 306—386, 411—462. Formlære og Syntax efter Jungs Grammatik. Extemporallæsning i Staafs Anthologi 4. Mundtlige Stiløvelser og to Hjemmestile om Ugen.
6. Klasse (Michelsen). Baruël og Michelsens Prosastykker S. 1—62, 101—121, 149—161, 229—306, 386—411) Hugos Hernani. Molière, Le médecin malgré lui. Mundtlige Stiløvelser. 2 Stile om Ugen, hvoraf en paa Skolen.

Engelsk. (Hansen).

1. Realklasse. Listovs Elementarbog. Hovedtrækkene af Formlæren efter Rosings Grammatik.
2. Realklasse. Listovs Engelske Læsebog I. S. 24—51. Listov, Engelske Læsestykker, anden Afdeling S. 1—41. Rosings Formlære i Hovedtræk. Af og til Extemporallæsning.
3. Realklasse. Listovs Læsestykker, anden Afdeling S. 1—204. Af og til Extemporallæsning. En Version om Ugen efter Hansens og Magnussens Opgaver. Rosings Formlære.
4. Realklasse. Listovs Læsestykker, anden Afdeling S. 170—204. Listovs Udvalg af eng. Forf. Skrifter S. 1—101. Boysens Digte S. 22—26, 30—59. Extemporallæsning efter Lamb's Tales from Shakespeare og Dickens Sketches. 1 Version hveranden Uge efter Nissens Opgaver. Rosings Formlære.
5. Klasse. Listovs The English Reader S. 1—95. Shakespeare, Macbeth Akt 1—2. Rosings Formlære.
6. Klasse. Listovs Udvalg af eng. Forf. Skrifter. I. S. 1—102 læst og repeteret. Repeteret Listovs

The English Reader S. 42—95. Kursorisk Læsning efter Dickens Sketches. Rosings Formlære.

Latin.

1. Klasse (Michelsen). K. Mikkelsens latinske Læsebog med tilhørende Formlære. I Slutningen af Aaret nogle Stile paa Skolen. Til Examen opgives S. 15—33.
2. Klasse (Hoff). Wellers Læsebog af Livius S. 1—15, 18—52. To Hjemmestile og en Skolestil om Ugen efter Iversen (første Kursus). Efter Madvig Formlæren og Kasuslæren.
3. Klasse a. og b. (Wørmer). Cæsar de bel. Gall. I. Kap. 1—29, II, III. Cic. pro Rosc. Am. Kap. 1—21. Ovid efter Blochs Udv.: Verdensaldrene. 2 Stile om Ugen. Af og til mundtlig Stil. Madvigs Formlære og det vigtigste af Syntaxen.
4. Klasse. (Wørmer). Livius XXIII. Cic. in Cat. I—II og pro lege Manilia. Ovid efter Blochs Udvalg: Verdensaldrene, Deukalion, Kadmus, Pentheus, Ino og Athamas). Ugentlig to Stie. Af og til mundtlig Stil.
5. Klasse (Blichert og Wørmer). Cicero, 4de Tale mod Verres c. 1—44. Livius, 23de Bog. Virgil, Æneidens 3die Bog. Horats, 1ste Bog af Brevene samt et Udvalg af Satirerne og Epoderne. Kursorisk er læst 7de Bog af Caesars comm. de bel. Gal. og af Freys Ausgewählte Briefe Ciceros S. 19—45, 203—239. Af Madvigs Grammatik Kasuslæren og Moduslæren til Infinitiv. 1 Version ugentlig.
6. Klasse (Blichert). Cicero, 4de Tale mod Verres og 1ste Bog af de officiis. Livius, 25de Bog. Horats, et Udvalg af Satirerne og Epoderne, 2den

Bog af Brevene samt ars poetica. Af Madvigs carmina selecta 800 Vers. Grammatik, Litteraturhistorie og Antikviteter. 1 Version ugentlig. Kursorisk er læst 80 Kapitler af Tacitus' Annaler og Senecas de providentia.

Græsk.

3. Klasse a. og b. (Hoff). Bergs Forskole. Xenophons Anabasis I 8 og 9 samt II 1. Formlære efter Tregder.
4. Klasse (Hoff). Xenophons Anabasis IV. Homers Odysse VI og VII 1—83 og 133—225.
5. Klasse (Rosing). Homers Iliade 16de, 17de, 18de og 22de Bog. Herodot 5te og 6te Bog c. 1—68 og c. 71—76.
6. Klasse (Rosing). Homers Odysse 6te Bog, Tregders Anthologi, Elegierne undtagen 6te, 13de og 16de. Platons Apologi og Kriton. Lysias, Talerne XIII, XVI og XXIX. Herodot 4de Bog Cap. 145—158. Tillige er det repeteret, der læstes ifjor.

Med den math.-nat. Afdeling af 5te og 6te Klasse har Rektor efter Oversættelse læst Odysseen og et Udvalg af Herodot. Til Læsningen knyttes litteraturhistoriske og antikvariske Oplysninger.

Religion.

1. Klasse og 1. Realklasse (Petersen). Af Assens' mindre Bibelhistorie det gamle Testamente til 7de Afsnit. Balslevs Katechismus til Troen. Nogle Psalmer.
2. Klasse og 2. Realklasse (Petersen). Assens' mindre

- Bibelhistorie S. 77—138. Af Balslevs Katechismus de 8 Trosartikler. Nogle Psalmer.
3. Klasse a og b og 3. Realklasse. (Petersen) As-sens' mindre Bibelhistorie S. 138 til Bogens Slutning samt repeteret det ny Test. Katechismus fra 95 ud samt repeteret fra Troen.
  4. Klasse og 4. Realklasse (Wamberg). Gjennemgaaet Apostlenes Gjerninger I—XV. Desuden af Oldtidens Kirkehistorie til Julianus Apostatas Død.
  5. Klasse (Wamberg). Gjennemgaaet Middelalderens Kirkehistorie.
  6. Klasse (Wamberg). Gjennemgaaet af Middelalderens Kirkehistorie til Bonifacius VIII. Desuden er der givet en Fremstilling af den christne Eschatologi.

Historie.

1. Klasse og 1. Realklasse (Boesen). Oldtidens Historie efter Blochs Lærebog for Realskoler.
2. Realklasse (Petersen). Af Blochs Lærebog for Realskoler Middelalderens Historie.
2. Klasse (Petersen). Af Blochs Lærebog for Realskoler fra Middelalderen til Ludvig den 14de med Forbigaaelse af Nordens Historie.
3. Realklasse (Petersen). Blochs Lærebog for Realskoler 2den Del.
3. Klasse a og b (Rosing). Blochs Lærebog for Realskoler fra Ludvig den 14de til Enden med Forbigaaelse af Afsnittene om Nordens Historie.
4. Realklasse (Boesen). Blochs Lærebog for Realskoler repeteret.
4. Klasse (Rosing). Nordens Historie efter Thrige.

5. Klasse (Rosing). Thriges Oldtidens Historie. Den nyere Historie fra 1789—1870 i det væsentlige efter Bohrs Lærebog i den nyere Historie.
6. Klasse (Rosing). Det hele Kursus repeteret.

Geographi.

1. Realklasse (Zoffmann). Løfflers Geographi, Europa til Spanien.
1. Klasse (Kiellerup). Samme Lærebog. Europa til Italien.
2. Klasse og 2. Realklasse (Kiellerup). Samme Lærebog. Fra Italien til Amerika.
3. Realklasse (Zoffmann). Løfflers Geographi, Afrika, Amerika og Australien.
3. Klasse a og b (Zoffmann). Løfflers Geographi. Amerika og Australien.
4. Klasse og 4. Realklasse (Blichert). Erslevs Geographi Nr. 2.

Mathematik og Regning.

1. Realklasse (Matthiessen). Bogstavregning: de 4 Regningsarter med hele og brudne Polynomier og Ligninger af 1ste Grad med 1 ubekjendt. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasser §§ 5—6. 3 Gange om Ugen Opgaver paa Klassen. Kort Udsigt over let anskuelige Rumstørrelser.
1. Klasse (Lauritzen). Som første Realklasse, dog 5 Gange ugentlig en Hjemmeopgave.
2. Realklasse (Matthiessen). J. Petersens Arithmetik og Algebra fra Potens ud med en Del Forbigaaelser. Sammes Geometri til Polygoner. To Gange om

Ugen Opgaver paa Klassen. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasser.

2. Klasse (Thaarup). Som i 2den Realklasse. En let Hjemmeopgave til hver Time.
3. Realklasse (Zoffmann). J. Petersens Arithmetik og Algebra. Læst II § 1—46 med Undtagelse af § 21, 22, 35—40. J. Petersens Geometri. Læst § 80—109 og repeteret forfra. Bokkenheusers Regnebog for Mellemklasser. To Gange om Ugen Hjemmeopgaver, en Gang om Ugen Regning paa Klassen. Buchwald og Stenbergs plangeometriske Konstruktionsbog 1ste H. er benyttet dels til Tegning paa Klassen, dels til Hjemmeopgaver.
3. Klasse a og b (Lauritzen). J. Petersens Arithmetik, det manglende i I og til Rækker i II. Hjemmeopgaver en Gang ugentlig og Skoleregningen en Gang ugentlig. Buchwald og Stenbergs plangeometriske Konstruktionsbog I er benyttet dels paa Skolen, dels hjemme. Bokkenheusers Regnebog. Den math.-nat. Afdel.: geometrisk Tegning og geometriske Opgaver (begyndt paa Projektionstegning).
4. Realklasse (Matthiessen). J. Petersens Geometri: læst fra § 106 ud. Repeteret hele Kursuset. J. Petersens Arithmetik og Algebra: læst I § 86—107 og § 119—124; II, § 46—70. Repeteret hele Kursuset. Bokkenheusers Regnebog for de højere Klasser. En Gang ugentlig Opgaver paa Skolen og to Gange i Hjemmet.
4. Klasse (Thaarup). Algebra: J. Petersens Lærebog II fra Logarithmer. Repeteret I—II. Geometri: J. Petersens Lærebog fra Arealer. Repeteret hele

Bogen. Regning: Bokkenheusers Regnebog for de højere Klasser. Hjemmeopgaver 2 Gange ugentlig; desuden anvendt en Del Timer til Opgaver paa Skolen. Den math.-nat. Afdeling: Tegning og geometriske Opgaver.

5. Klasse, sprogl.-hist. Afd. (Thaarup). Opgaver paa Klassetavlen, hentede fra alle Omraader af de foregaaende Aars Kursus. De trigonometriske Funktioner, den retvinklede Trekant.
5. Klasse, math.-nat. Afdel. (Lauritzen). J. Petersens Lærebøger i Algebra, Løsning af Konstruktionsopgaver, Trigonometri og Stereometri. Projektionstegning efter Seidelins Lærebog. Hjemmeopgaver 3 Gange ugentlig.
6. Klasse, sprogl.-hist. Afdel. (Thaarup). Som i 5te Klasse, sprogl.-hist. Afdeling.
6. Klasse, math.-nat. Afdeling (Thaarup). J. Petersens Lærebøger i Algebra, Trigonometri, Stereometri og analytisk Geometri læste og repeterede. Sammes Metoder og Theorier Kap. I. Projektionstegning efter Seidelin. Hjemmeopgaver.

Naturlære. (Ibsen).

3. Realkasse. Holtens Naturens almindelige Love til Hæverten.
3. Klasse, math.-nat. Afdel. Ørstedes mekaniske Physik: det samme Afsnit.
4. Realklasse. Læst det befalede Pensum efter Holtens Naturens alm. Love med enkelte Tilføjelser.
- 4 Klasse, math.-nat. Afdel. Læst det befalede Pensum efter Ørstedes mekaniske Physik og Silfverbergs kemiske Physik med enkelte Tilføjelser.

5. Klasse, sprogl.-hist. Afdel. Holtens Naturens alm. Love til Bévægelseslæren. Tillige Magnetisme.
5. Klasse, math.-nat. Afdel. Læst Ørstedes mekaniske Physik forfra til Bølgebevægelse. Det tilsvarende læst i Jamins petit traité de physique; i denne tillige Varmelære og Elektricitet til Magnetisme. Regnet en Snes Opgaver efter Pierre og Ganöt.
6. Klasse, sprogl.-hist. Afdel. Det befalede Pensum efter Holtens Naturens alm. Love og Jørgensens Astronomi med Tilføjelser.
6. Klasse, math.-nat. Afdel. Læst det hele Pensum efter Ørstedes mekaniske Physik, Jamins petit traité de physique samt Jørgensens Astronomi. I en enkelt ugentlig Time udenfor det egentlige Undervisningskursus er mere indgaaende bleven gennemgaaet enkelte Afsnit af den nyere Physik og Astronomi.

Naturhistorie. (Zoffmann).

1. Klasse og 1. Realklasse. Hvirveldyrene efter Lütkens Zoologi Nr. 2. I nogle Timer er der foretaget Øvelser i at bestemme Planter.
2. Klasse og 2. Realklasse. Det menneskelige Legemes Bygning og Leddyrene efter Lütken. Første Afsnit af Grønlunds Botanik.
3. Klasse og 3. Realklasse. Repeteret Hvirveldyrene. Læst Blomsterplanterne og de blomsterløse Planter efter Grønlunds Botanik.
4. Klasse og 4. Realklasse. Læst Bløddyrene og repeteret det tidligere læste saavel i Zoologi som i Botanik.
5. Klasse, math.-nat. Afdel. har lært at kjende de vigtigste Mineralier og Bjergarter; dernæst er der

meddelt en Oversigt over den alm. Geognosi og Danmarks Geognosi.

Tegning. (Dalsgaard).

1. Realklasse har haft Øvelse i dels ved Frihaandstegning dels ved Passer, Lineal og Ridseffeder at fremstille et Slags Ornament.
1. Klasse. Frihaandstegning efter større Omridsforbiller, der ere formindskede, dels efter mindre Fortegninger, der ere forstørrede.
2. Realklasse. Dels fortsatte Øvelser som i I og II, dels geometrisk Tegning.
2. Klasse har tegnet efter Klodser eller skyggede Fortegninger.
3. Realklasse Projektionstegning.
4. Realklasse. Større Ornament, tildels med Farvepaalæg, mest efter pompejanske Motiver.

Skrivning. (S. P. Hansen).

- I og II Kl., 1. og 2. Realkl. samt de ikke syngende Disciple i III Kl. og 3. Realkl. I de første Maaneder af Skoleaaret skrives efter Forskrift paa Skoletavlen, derefter benyttes 4de H. af Brændts Skrivebøger, forskellige H. af Christensens og til sidst skrives efter en trykt Bog.

Sang og Instrumentalmusik. (Jæhnigen).

Det samlede Sangerchor bestaar af 131 Disciple. Hver Time er begyndt med Træffeøvelser samt Skalaer. Cdur, Gdur, Adur, Fdur, Bdur, og Edur med tilsvarende Moltonearter ere lærte; desuden chromatisk Skala. Enstemmige Sange: 10 Fædrelandssange, 8 Cho-

raler, 12 3- og 4-stemmige Sange; Konfirmationskantaten samt en Del 4-stemmige Sange for mindre Chor og Kvartet. I Instrumentalundervisningen have 12 Elever deltaget hver med 2 halve Timer daglig, heraf 3 i Violinspil, Resten i Pianospil. Alle førstestemmige Sange og Skalaerne synges uden Ledsagelse af Instrumenter.

Tirsdag d. 3. Maj 1867 overværede Sanginspektøren en Sangprøve af Skolens Disciple.

Gymnastik og Svømning. (Christensen).

Alle Klasserne have 4 Timers Gymnastikundervisning om Ugen. 2 Disciple ere fritagne for Gymnastik. I Svømmetiden er der Svømning hver Dag, naar Vejrliget tillader det, og Disciplene blive dertil indelte i Hold paa 10 å 12 i hvert Hold. 123 Disciple have svømmet 200 Alen, 15 Disciple have svømmet 100 Alen, 37 Disciple kunne ikke svømme, 2 ere fritagne, og Resten svømmer mellem 10 og 100 Alen.

Riffelskydning. (Christensen).

I Riffelskydning deltog i Skoleaaret 1885—86 37 Disciple af 6te og 5te Klasse. Der blev gjort 165 Skud paa 100 Al. (400 Points, 215 Træffere, Sum af Points 615); 455 Skud paa 200 Alen (634 Points, 605 Træffere, Sum af Points 1239); 1245 Skud paa 300 Alen (1702 Points, 1474 Træffere, Sum af Points 3176); 160 Skud paa 400 Alen (302 Points, 266 Træffere, Sum af Points 568).

Præmieskydning holdtes den 27de Maj for Disciplene af 6te Klasse.

Til Afgangsprøven opgive de studerende Disciple

- i Oldnordisk: Nygaards Udvalg S. 91—97, 155—164 og 257—304;
- i Engelsk: Listovs Udvalg af eng. Forfattere S. 1—102 og Listovs The English Reader S. 42—95;
- i Latin: Cicero, Cato major og 4de Tale mod Verres. Livius, 25. Bog. Horats, Odeerne 1ste Bog 1, 3, 10, 12, 15, 19, 22, 27, 29, 30, 31, 32, 38; 2den Bog 9, 13, 14, 15, 16, 18, 20; 3die Bog 9, 13, 18, 23, 24, 28, 30; 4de Bog 3, 7, 15; Satirerne efter Lembckes Udvalg I. 5, 6, 9, II. 6. Epoderne efter Lembckes Udvalg 1, 2, 4, 7, 10. Brevene 2den Bog samt ars poetica. Af Madvig carmina selecta Catul 1; 3, 4, 7, 9; Tibul 2, 3; Propertis 1, 5, 7. Ovid 1, 2, 5; Juvenal 1; Martial 1—5, 7, 11, 12, 16—20;
- i Græsk: Homers Iliade 4.—8. Bog, Odysse 6; Tregders Anthologi, Elegierne undtagen 6, 13 og 16. Platons Apologi og Kriton. Lysias, Talerne 13, 16 og 24. Herodot, 3. Bog med Forlignelse af Kap. 90—118, 4. Bog Kap. 83—99, 102—112, 114—157. Th. Petersen opgiver af Homers Iliade 2. Bog 1—493, 3. B. 1—382, 6. B. 19, 20 og af Odysseen 5—7 B.; af Herodot 1. Bog 23—55, 69—91, 95—132, 141—170, 8. B. 49—61 og af 4. B. det ovenfor anførte. Christiansen opgiver 5. Bog af Odysseen istedenfor 6te.

Til Afgangsprøven opgive Realdiscipline

- i Engelsk: Listovs Læsestykker II S. 61—98, 178—204, Listovs Udvalg af eng. Forf. S. 24—101, Boyssens Digte S. 22—26, 30—44, 46—49, 52—59;

i Tysk: Kants og Schlegels *Esthetik* 1. B. 157—82, 107—131, 215—227, 281—296, 314—322, 363—369, 383—391, 472—482;

i Fransk: Borrings *Études littéraires* S. 13—86, 295—388, 345—357.

Ved 4de Klassen Hovedexamen opgives

Fransk: Borrings *Études littéraires* S. 165—179, 184—217, 224—237, 295—337;

i Latin: 1ste og 2den Tale mod Catilina, af Talen pro leg. Manil Kap. 1—8; Livius 23. Bog Kap. 1—25. Ovid, Verdensaldrene. Deukalion, Kadmus, Ino og Athamas Vers 1—62.

i Græsk: Xenophons *Anabasis* 4. Bog; Homers *Odysse* 6. Bog og 7. Bog Vers 1—83 og 133—225.

Bibliotheket

er i Aaret 1886 bleven forøget med 321 Bind og udgjør nu 38,717 Bind. Udlaan og det specielle Tilsyn er overdraget til Adjunkt Michelsen.

Den naturhistoriske Samling

er i dette Skoleaar forøget med følgende Gjenstande:

Lutra vulgaris, Odder. Næstved.

Sminthus betulinus, Birkemus. Jylland.

Aquila fulva, Hørfalk. Island.

Buteo vulgaris, Musvaage, Skelet.

Lanius excubitor, stor Tornskade. Svendstrup. Givet af Elev Joachim Nielsen.

Cocco thraustes vulgaris, Kjærne-bider. Sorø. Givet
af H. Chr. Heidemann.

Corvus cornix, Krage.

Collocalia esculenta, Salangan, China.

Columba oenas, Skovdue.

Columba livia, Klippedue.

Struthio Camelus, Afrikansk Struds, Skelet.

Tetrao tetrix, Urhane.

Phasianus colchicus, Alm. Fasan, Kylling. Gunderslev-
holm.

Recurvirostra americana, Rødtæget Gæns.

Totanus calidris, Rødbenet Klire. Gavnø.

Tringa alpina, Ryle.

Otis tetrix, Dvergtrappe.

Ardea stellaris, Stor Rørdrum. Valbygaard. Givet af
Discipel A. Bech.

Ardea minuta, Dverg-Rørdrum.

Ardea purpurea, Purpurhejre.

Ibis falcinellus, Europæisk Ibis.

Mergus albellus, Hvid Skallesluger, Han og Hun. Bisserup.

Anas clangula, Hvinand. Næstved.

Fuligula ferina, Taffeland. Næstved.

Anas fusca, Fløjelsand.

Anas spectabilis, Konge-Edderfugl. Grønland.

Anser ferus, Graagaas.

Sterna minuta, Dvergterne.

Æg af *Mergus merganser*, stor Skallesluger. Næsby-
holm. Givet af Discipel A. Hansen.

Æg af *Crotophaga Ani*, Loppesæder. Vestindien. Givet
af Johan, Leevy.

Mugil sp., Multefisk. Jylland.

Phrynosoma sp., Tudseøgle.

Ophisaurus, sp. Glasslange. Nordamerika.

Homalopsis, sp. Vandsnog.

Vipera berus, Hugorm. Refsnæs. Givet af Disc. Lawaetz.

Crocodylus Gangeticus, Gavial. Ganges.

Pontobdella verrucata, Fiskeigle. Anholt. Givet af
Elev C. Jensen.

Holothuria edulis, Trepang. China.

Samlingen bestyres af Adjunkt Zoffmann.

Den fysiske Samling

er i dette Skoleaar forøget med:

Hoë's thermoelektriske Batteri.

Wheatstones Bro med Modstandsenheder (Rheostat)
fra Siemens & Halske.

Remingtons Skrivemaskine.

Samlingen bestyres af Overlærer Ibsen.

Oldsagssamlingen

er forøget med:

1 Bronzekniv, givet af forhv. Gaardejer Hans Jensen,
Sigersted.

Samlingen bestyres af Adjunkt Zoffmann.

Discipelbibliotheket.

Følgende Bøger ere tilkomne:

Cooper X: Søroveren.

Ewald: Niels Ebbesen.

Mark Twain: Forgylt.

Holm Hansen: Ved Højvande.

Hostrup: Karens Garde.

Verne: Matthias Sandorf.

— Matthias Sandorfs Hævn.

Bergsøe: Fra sollyse Strande.

— Fra piazza del popolo.

— I Sabinerbjergene.

Rider Haggard: Kong Salomons Miner.

Friis: Fiskelars.

Carl Møller: Familieliv.

Dickens: Nickolas Nickleby.

Mühlbach: Kejser Joseph og Maria Theresia.

Ingemann: Erik Menveds Barndom.

Histor. Kildeskrifter 1886.

Adjunkt Wørmer og Elev Jacobsen have bestyret Samlingen.

Festligheder.

I dette Skoleaar have følgende større Festligheder fundet Sted:

I November Soirée.

I December Bal.

I Februar Maskerade.

I Anledning af Hs. Majestæt Kongens Fødselsdag Bal.

Skolens Afgangs- og Aarsprøver.

Den skriftlige Del af Afgangsprøverne og af 4de Klasses Aarsprøve afholdes den 10de, 11te og 13de Juni; til samme Tid aflægger 5te Klasse den skriftlige Prøve; umiddelbart derefter falder den skriftlige Prøve for Skolens øvrige Disciple.

Den mundtlige Del af Prøverne finder Sted i følgende Orden:

Tirsdag d. 14. Juni Kl. 8. IV. Latin.

Onsdag d. 15. „ — 8. IV m. Naturlære.

„ „ „ — 3. 4. R. Geographi.

Mandag d. 20. „ — 8. VI a. Fransk.

„ „ „ — 4. VI b. Engelsk.

Tirsdag d. 21. „ — 8. VI b. Fransk.

„ „ „ — 4. VI a. Engelsk.

Undervisningen ophører *Torsdag d. 23. Juni* Kl. 5.

Lørdag d. 25. Juni Kl. 8. IV. Geographi.

Mandag d. 27. „ — 8. IV. a. Mathematik.

„ „ — 8. V s. Latin.

„ „ — 4. 4. R. Mathematik.

Tirsdag d. 28. Juni.

Kl. 8. IV b. Mathematik.	Kl. 3-5. III a. Religion.
— 8-10. 3. R. Geographi.	— 5. VI m. Mathematik-
— „ II. Tysk.	

Onsdag d. 29. Juni.

Kl. 8. VI a. Latin.	Kl. 4. VI b. Latin.
— „ IV c. Mathematik.	— „ 4 R. Naturhistorie.
— „ IV a. Naturhistorie.	— 3-5. I a. Latin.
— 8-10. III b. Historie.	— 3-6. 1. R. Fransk.
— „ I b. Latin.	

Torsdag d. 30. Juni.

Kl. 8. V s. Græsk.	Kl. 3-5. 3. R. Engelsk.
— „ IV b. Naturhist.	— 3-6. I b. Mathematik
— 8-10. III a. Latin.	— 5½. 4. R. Historie.
— „ 2. R. Engelsk.	
— „ 1. R. Historie.	
— 8-11. I a. Mathematik.	

Fredag d. 1. Juli.

Kl. 8. VI a. Græsk.	Kl. 3. V m. Mathematik.
— 8-10. III a. Geometri.	— 3-5. 2. R. Geographi.
— » III b. Latin.	— 3-6. 1. R. Dansk.
— » 3. R. Geometri.	— 4. IV. a. Tysk.
— » II. Geographi.	

Lørdag d. 2. Juli.

Kl. 8. V. Fransk.	Kl. 3-5. II. Arithmetik.
— » VI b. Græsk.	— » 2. R. Dansk.
— 8-10. III a. Tysk.	— » I. a. Religion.
— » III b. Naturhist.	— 4. IV b. Tysk.
— » 2. R. Geometri.	
— » I b. Religion.	

Mandag d. 4. Juli.

Kl. 8. V. Dansk og Oldn.	Kl. 3-5. II. Geometri.
— » 4. R. Engelsk.	— » 2. R. Religion.
— 8-10. III a. Geographi.	— » I. b. Fransk.
— » III b. Arithmetik.	— » 1. R. Geographi.
— » 3. R. Naturlære.	— 4. 4. R. Dansk.
— » 1. a. Fransk.	

Tirsdag d. 5. Juli.

Kl. 8. VI. Dansk og Oldn.	Kl. 3-5. 3. R. Arithmetik.
— » 4. R. Fransk.	— » II. Religion.
— 8-10. III a. Historie.	— » I. a. Historie.
— » III b. Geographi.	— 3-6. 1. r. Tysk.
— » I b. Historie.	

Onsdag d. 6. Juli.

Kl. 8. IV s. Græsk.	Kl. 3-5. 3. R. Religion.
— » V. Naturlære.	— » 2. R. Fransk.
— » 4. R. Tysk.	— » I b. Naturhist.
— 8-10. II. Historie.	
— » I a. Naturhist.	

Torsdag d. 7. Juli.

Kl. 8. VI s. Naturlære.	Kl. 3-5. III b. Geometri.
— 3. VI m. Naturlære.	— » 2. R. Historie.
— 8-10. III a. Fransk.	— 3-6. 1. R. Engelsk.
— » III b. Religion.	
— » 3. R. Fransk.	
— » II. Latin.	

Fredag d. 8. Juli.

Kl. 8. V. Historie.	Kl. 3-5. 2. R. Naturhist.
— » IV. Fransk.	— » I a. Geographi.
— 8-10. III a. Naturhist.	— » 1 R. Religion.
— » V. Tysk.	
— » III b. Tysk.	
— 8-11. 3. R. Historie.	
— 8-10. I. b. Geographi.	

Lørdag d. 9. Juli.

Kl. 8. VI. Historie.	Kl. 8-5. 3 R. Dansk.
— » 4. R. Naturlære.	— » II. Naturhistorie.
— 8-10. III a. Arithmetik.	— » 2. R. Tysk.
— » III b. Fransk.	— 3-6. 1. R. Mathematik.
— » 3. R. Tysk.	

Mandag d. 11. Juli.

Kl. 8. V. Engelsk.	Kl. 3-5. III m. Naturlære.
— » IV. Historie.	— » III s. Græsk.
— 8-10. II. Fransk.	— » 3. R. Naturhist.
— » 2. R. Arithmetik.	— » I b. Tysk.
— » I a. Tysk.	
— » 1. R. Naturhist.	

Tirsdag den 12te Juli Kl. 2 bekendtgjøres Udfaldet af Afgangsprøverne og af Aarsprøven samt Disciplenes Omflytning.

Onsdag den 13de og Torsdag den 14de Juli Kl. 10 prøves de til Optagelse i Skolen anmeldte Disciple.

Undervisningen i det nye Skoleaar begynder Freddag den 19de August Kl. 10, til hvilken Tid Disciplene forsamle sig i Lovsangssalen.

Disciplenes Forældre og Værger, samt enhver, der har Interesse for Skolen, indbydes herved til at overvære de mundtlige Prøver og Slutningshøjtideligheden.

SORØ AKADEMIS LÆRDE SKOLE OG OPDRAGELSESANSTALT,
den 1ste Juni 1887.

P. K. BLICHERT.

1887.